10 GR

Warszawa, czwartek 9 kwietnia 1936 r.

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. P R

Nr. 105 Rok XI

ABC
NOWINY CODZIENNE

Hitlerowcy w Gdańsku
Przeciw Polakom i komunistom
montują wspólny front niemiecki

Agencja PRESS donosi z Gdańska:

Hitlerowskie koła w Gdańsku wystąpiły z projektem utworzenia jednolitego frontu niemieckiego na obszarze wolnego miasta. Wspólny front miałby być skierowany przeciw Polakom i komunistom.

Mężowie zaufania partji „narodowo - socjalistycznej" zwrócili się do przywódców stronnictw opozycyjnych w Gdańsku z propozycją przystąpienia do planowanego wspólnego frontu niemieckiego. Centrowcom i niemiecko-narodowym obiecują hitlerowcy współudział w senacie wolnego miasta, a socjalistom szereg stanowisk w służbie opieki społecznej.

Znamienne są argumenty, jakiemi operują hitlerowcy w rozmowach z przedstawicielami opozycji gdańskiej. Hitlerowcy wskazują przedewszystkiem na rzekomo coraz większe aspiracje i dążenia Polski do odebrania wolnemu miastu charakteru niemieckiego. Wspólny front wszystkich ugrupowań niemieckich miałby właśnie zabezpieczyć Gdańskowi jego dotychczasowy niemiecki charakter.

Jak się dowiadujemy, propozycje hitlerowskie nie znajdują przychylnego przyjęcia w stronnictwach opozycyjnych, które na plany przywódców „narodowo - socjalistycznych" spoglądają z najwyższą nieufnością.

W pewnych kołach wyrażane są obawy, iż hasło wspólnego frontu niemieckiego stać się może popularne wśród ludności Gdańska. Jest nawet prawdopodobne, iż niektórzy członkowie ugrupowań opozycyjnych poprą kombinację hitlerowską. Okoliczność ta jednakże nie zmieni w niczem odmownego stanowiska stronnictw opozycyjnych.

Koła polskie w Gdańsku z niemałem zdziwieniem zapytują, jak można pogodzić montowanie wspólnego frontu niemieckiego przeciw Polakom z oficjalnemi zapewnieniami senatu wolnego miasta i jego mocodawców w Berlinie o przyjacielskich stosunkach z Państwem Polskiem?

NASZE ABC

Podejrzane milczenie

(r) Trzeba sobie to jasno powiedzieć, że w Hiszpanji wre zupełnie prawidłowa rewolucja, podsycana niewątpliwie przez moskiewski komintern. Prezydent Zamora, którego radykalno-lewicowy parlament zmusił do ustąpienia, odegrał typową rolę Kiereńskiego.

Tak długo ulegał lewicy, aż go ona sama obezwładniła. Nie kto inny tylko prezydent Zamora nie chciał dopuścić przywódcę ruchu katolicko - narodowego Gil Roblesa do władzy i dziś sam wskutek tego musi ją porzucić.

Co będzie dalej? Czy w Hiszpanji ogłoszona będzie republika sowietów? Byłby to wypadek o dużem znaczeniu. Hiszpanja jest sąsiadką Francji, gdzie również „front ludowy", skupiający radykałów, socjalistów i komunistów, szykuje się do wyborów i do władzy.

Skomunizowana Hiszpanja może stać się poważnym ośrodkiem zarazy bolszewickiej, co mogłoby na stosunki we Francji wywrzeć wpływ bardzo znaczny.

Tymczasem wiadomości, jakie nadchodzą z „wolnościowej" republiki hiszpańskiej donoszą o systematycznem paleniu kościołów i klasztorów, mordowaniu ludzi, deportowaniu jednych, znęcaniu się nad innymi.

I rzecz ciekawa, mało kto tem się przejmuje. Różne pisma liberalne i międzynarodowe, które co chwila oburzają się na „okrucieństwa" faszyzmu lub hitleryzmu, zachowują się zupełnie obojętnie wobec gwałtów, popełnianych przez rozwydrzonych rewolucjonistów w Hiszpanji. Również masońska Liga Praw Człowieka i Obywatela nietylko nie odezwała się w tej sprawie, ale patrzy z podziwem na wyczyny swoich „braci" w Hiszpanji.

Milczenie to raz jeszcze demaskuje obłudę i dwulicowość różnych międzynarodówek. Tylko pewne koła i pewne czynniki są dla nich nietykalne. Wolno jest grabić kościoły w Hiszpanji, bo to jest triumf wolności, ale nie wolno tykać uboju rytualnego w Polsce, bo to jest atak na religję.

Dzięki surowej kontroli wydatków
Pierwsza nadwyżka budżetowa
Dochody w marcu większe o 0.6 milj. od wydatków

Wczoraj odbyła się w Ministerstwie Skarbu konferencja prasowa, na której naczelnik Janusz Rakowski poinformował przedstawicieli prasy o wykonaniu budżetu za marzec 1936 r., wykazującem — po raz pierwszy od końca 1930 r. — nadwyżkę dochodów nad wydatkami w wysokości 0,6 milj. zł.

Prace gospodarcze rządu premjera Kościałkowskiego rozpoczęte zostały od mocnego postawienia sprawy konieczności osiągnięcia równowagi budżetowej, bez której nie może być mowy o właściwej aktywizacji życia gospodarczego. W dalszym ciągu mówca omówił zarządzenia oszczędnościowe na rok budżetowy 1936-37.

DOKŁADNA KONTROLA

Ministrowie resortowi wyznaczyli — celem wzmocnienia kontroli nad wykonywaniem budżetu — w każdem z ministerstw urzędnika na stanowisku nie niższem niż naczelnika wydziału, odpowiedzialnego za dokładność i realność układu preliminarza, opracowanego przez Ministerstwo, oraz za zgodność wykonania budżetu z ustawą skarbową. Nadto Minister Skarbu ma prawo delegowania w porozumieniu z prezesem Rady Ministrów i ministrem resortowym specjalnego urzędnika do współdziałania przy wykonywaniu budżetu resortowego. Ustanowienie takiego delegata przewidziane jest w wypadku niezgodnego wykonania budżetu z ustawą skarbową, względnie przy nierealności preliminowanych dochodów.

Wszelkie umowy, zobowiązania itp., zawierane przez poszczególne władze i instytucje państwowe, i obciążające wydatki państwowe, są zawierane za zgodą Min. Skarbu, które prowadzi również ewidencję i kontrolę tych zobowiązań.

W administracji cywilnej na miejsce uwolnionych w każdej jednostce organizacyjnej dwóch etatów, obsadza się tylko jeden etat. Ograniczenie to nie dotyczy stanowisk kierowniczych, naukowych sił pomocniczych, nauczycieli, sędziów i prokuratorów, oraz policji państwowej, straży granicznej i straży więziennej. Nadto nie obowiązuje ono w tym przypadku, gdy ilość pracowników w danej jednostce zmniejszy się o 10 procent w stosunku do stanu faktycznego na dzień 1 października 1935 r. Funkcjonarjusz państwowy może być przeniesiony w stan spoczynku — poza przypadkami, przewidzianemi w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnem z dn. 11 grudnia 1923 r. — tylko za zgodą Ministra Skarbu. Wreszcie, ustalone zostały maksymalne normy t. zw. dodatkowych wynagrodzeń, a mianowicie wynagrodzenie dodatkowe nie może w łącznej sumie brutto przekraczać w stosunku rocznym 100 procent uposażenia brutto danego urzędnika.

Inne zarządzenia oszczędnościowe są następujące: 1) ustalono zasady udzielania subwencyj, zmierzające w kierunku ich najracjonalniejszego użycia, 2) ograniczono podejmowanie wydawnictw zasadniczo tylko do publikacyj ściśle urzędowych, 3) uzależniono nabywanie nowych środków lokomocji od uprzedniej zgody prezesa Rady Ministrów, 4) analogiczna zasada obowiązuje w stosunku do wydatków na mieszkania i urządzenia reprezentacyjne.

PIERWSZE REZULTATY

Energiczna i konsekwentna akcja rządu w dziedzinie budżetowej doprowadziła w szybkiem tempie do pomyślnych rezultatów. Dowodem tego są wyniki gospodarki budżetowej za ostatnie kilka miesięcy, a przedewszystkiem za miesiąc marzec — ostatni miesiąc roku budżetowego 1935-36.

Według tymczasowych zestawień Min. Skarbu miesiąc marzec r. b. zamknięty został w wydatkach kwotą 199,0 milj. zł., w dochodach zaś kwotą 199,6 milj. zł., a zatem nadwyżką 0,6 milj. zł. Dla porównania nadmienić należy, że marzec 1935 r. zamknął się deficytem w kwocie 19.3 milj. zł. (dochody 184.5 milj. zł., wydatki 203,8 milj. zł.).

Deficyt budżetowy za pierwsze 8 miesięcy roku budżetowego 1935-36 a więc do czasu wprowadzenia zarządzeń oszczędnościowych i dekretów z końca r. ub. wyniósł 219,3 milj. zł. dalsze 3 miesiące od grudnia 1935 r. do lutego 1936 r. wskutek podjętej akcji, zmniejszającej poważnie deficyty miesięczne, dały deficyt w kwocie 28,3 milj. zł. (w grudniu 11,8 milj. zł., w styczniu 9,6 milj. zł. i w lutym 6,9 milj. zł.). Miesiąc marzec — jak powiedziano — przyniósł nadwyżkę w kwocie 0,6 milj. zł. Łącznie zatem deficyt za cały ubiegły rok budżetowy wyniósł 247 milj. zł.

Świąteczne ciągnienie loterji
na stronie 5-ej.

Włosi oskarżeni o stosowanie gazów
Abisyńczycy ślepną i puchną
umierając po 20 minutach męczarni

RZYM, 8. 4. Włoski komunikat wojenny nr. 179.

Wzdłuż drogi, wiodącej do Dessie, zbuntowane oddziały szczepu Galla zadają ciężkie straty cofającym się w rozsypce oddziałom negusa. W okolicach Gondaru, Semien i Wolkait wielu przywódców zgłosiło uległość wobec władz włoskich. We wszystkich strefach okupowanych życie powróciło już do normalnego stanu.

IPERYT

ADDIS-ABEBA, 8. 4. Rząd abisyński ogłosił następujący komunikat: Samoloty włoskie przelatują od 4 dni, bez przerwy, nad frontem północnym i leżącemi za nim obszarami, polewając ziemię iperytem. Są bardzo liczne ofiary, zwłaszcza wśród ludności cywilnej.

NOWY GAZ

LONDYN, 8. 4. Korespondent Reutera donosi, że według niesprawdzonych pogłosek, które doszły do Addis-Abeby, do sukcesu Włochów na froncie północnym przyczyniło się w znacznej mierze zastosowanie nowego gazu trującego, który przenika najbardziej nawet udoskonalone maski gazowe. Osoby zatrute tym gazem ślepną, głowa ich puchnie i po 20-minutowych strasznych mękach umierają.

BUNT NA TYŁACH

„Gazetta del Popolo" donosi, że ogólna ilość zabitych po stronie abisyńskiej po krwawych walkach ostatnich dni przekracza 12.000 żołnierzy. Dróżka górska pomiędzy przełęczami Esba i Azumberta jest po obu stronach formalnie zasłana trupami. Dziennik twierdzi, że olbrzymie straty w zabitych nie powstały wyłącznie na skutek ognia włoskiego, lecz w związku z napadem zbuntowanych wojowników szczepu Azebo Galla, którzy z zasadzki niespodziewanie napadli stylu na Abisyńczyków i zgotowali im krwawą rzeź.

OTWARTA DROGA

Korespondent agencji Havasa z Asmary, donosi, że miał sposobność przelatywać nad okolicami Dessie samolotem pilotowanym przez zięcia Mussoliniego, mjr. Ciano. Droga od Kworam do Dessie stoi przed Włochami otworem. Jedyne w pobliżu Dessie zauważono grupę około 500 Abisyńczyków, którzy przy pojawieniu się samolotu włoskiego, rozproszyli się. Lot trwał 5 godzin, w ciągu których przebyto 1200 km. Przez cały ten czas do samolotu nie dano ani jednego strzału.

AKT ROZPACZY

ADDIS ABEBA, 8.4. Wczoraj po południu ogłoszono z balkonu pałacu cesarskiego odezwę cesarza, wzywającą wszystkich Abisyńczyków zdolnych do noszenia broni — do szeregów armji.

Dzięki tej mobilizacji prawdopodobnie efektywy armji abisyńskiej zostaną podwojone.

Naoczni świadkowie ogłoszenia nowej proklamacji cesarza podkreślają, że zebrane tłumy przyjęły ją bez entuzjazmu. W kołach dyplomatycznych proklamacja ta uważana jest za akt rozpaczy. W kołach tych podkreślają, że Abisynja nie posiada dostatecznych ilości broni i materjału wojennego, by móc należycie uzbroić swe rezerwy.

RZYM, 8.4. Ministerstwo prasy i propagandy ogłosiło wczoraj oświadczenie, w którem czytamy:

Ze strony egipskiej uczynione zostały ostatnio zabiegi, które miały na celu wykazać, że Włosi zagrażają dopływowi wody do Sudanu. Jest to koncepcja absurdalna, ponieważ nawet w razie zajęcia jeziora Tana byłoby rzeczą bardzo trudną odwrócić bieg rzeki Nilu. Włosi nie mają żadnego zamiaru przedsiębrać jakichkolwiek posunięć, skierowanych przeciw interesom angielskim lub egipskim.

RZYM, 8. 4. Agencja Stefani donosi: W związku z pewnemi artykułami, jakie niedawno ukazały się w prasie egipskiej, podsekretarz stanu Suvich złożył egipskiemu charge d'affaires w Rzymie następujące oświadczenie:

„Jest poprostu absurdalnem przypuszczenie, że zamiarem rządu włoskiego może być zaatakowanie lub zagrożenie w jakikolwiek sposób Egiptu. Włochy nie mają i nie będą nigdy mogły mieć w przyszłości zamiarów zaborczych lub celów kolonizacyjnych w Egipcie. Wspólne granice pomiędzy Libją a Egiptem nie powinny być powodem żadnej troski. Ze swej strony rząd włoski jest przeciwnie zawsze gotów do zawarcia z Egiptem układu gwarancyjnego, dotyczącego utrzymania wspólnych granic i polityki, która ze strony włoskiej jest i zawsze będzie kierowała się uczuciem głębokiej przyjaźni".

KAIR, 8.4. Premjer egipski Maher Pasza, oświadczył prasie, że rokowania dyplomatyczne zostały zakończone i że może stwierdzić iż osiągnięto zadawalające rozwiązanie co do ochrony interesów praw Egiptu, związanych z jeziorem Tana.

Nowa rezydencja letnia
P. Prezydenta R. P.

Agencja PRESS donosi ze Lwowa:

W Czerwonogrodzie (pow. Borszczów) powstać ma nowa letnia rezydencja P. Prezydenta Rzplitej. Czerwonogród, położony wśród lasów w kotlinie rzeczki Dżuryna, stanowi jeden z najładniejszych zakątków Podola.

W Czerwonogrodzie znajduje się zamek, w którym rezydowali ks. Ponińscy, olbrzymi park i kościół. Czerwonogród jest obecnie własnością ks. Marji Lubomirskiej.

Kupiono majątek
dla córek Marszałka Piłsudskiego

W wykonaniu uchwał rady familijnej nad nieletniemi dziećmi Marszałka Piłsudskiego, nastąpiło w b. tygodniu podpisanie wstępnego aktu kupna majątku ziemskiego, celem ulokowania funduszów uzyskanych ze sprzedaży dzieł Marszałka. Nabyto folwark Wólka Pietkowska pod Białymstokiem. Folwark ten liczy około 300 morgów gruntów ornych.

Przy sporządzaniu aktu notarjalnego kupna, obecni byli poza P. Marszałkową Piłsudską prezes Najwyższej Izby Kontroli gen. Krzemiński i przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego. Akt sporządził notarjusz Swirski.

Ciągłe przymrozki

We wschodnich i południowych dzielnicach utrzymywała się pogoda zmienna z przelotnemi opadami. W pozostałych dzielnicach było chmurno z większemi przejaśnieniami w dzielnicach zachodnich i środkowych. Temperatura o godz. 14-ej wzrosła do: 1 st. ciepła w Pińsku, 2 w Wilnie, 3 w Łucku, 4 we Lwowie i Białymstoku, 5 w Kielcach, 6 w Lublinie i Krakowie, 7 w Warszawie, Gdyni i Cieszynie, 8 w Poznaniu, Kaliszu i Bydgoszczy, a 9 w Grudziądzu.

Dziś — Polesie, Podole, Wołyń i Małopolska Wschodnia: zachmurzenie zmienne, nocą przymrozki, dniem lekkie ocieplenie, słabnące wiatry północno-zachodnie. Pozostałe dzielnice: pogoda słoneczna. Po nocnych przymrozkach dniem temperatura do 10 st. Słabe wiatry z kierunków północnych.

15 kwietnia
powrót do szkół

Władze szkolne przypominają, iż tegoroczne ferje wielkanocne w szkolnictwie powszechnem i średniem trwają tylko do 14 kwietnia, t. j. do wtorku poświątecznego włącznie. We środę, dnia 15 b. m., wznowione będą normalne zajęcia szkolne.

Jedynie w szkołach, w których młodzież obchodzi święta według obrządków rzymsko-kat. i grecko-kat., ferje wielkanocne trwać będą do 15 kwietnia włącznie.

Śnieg w Zakopanem
zwabia narciarzy

ZAKOPANE, 8.4. Utrzymująca się w dalszym ciągu niska temperatura, spowodowała w dniu wczorajszym dalszy opad śnieżny i to nietylko w górach, ale również i w samem Zakopanem. W nocy temperatura w ostatnich dniach dochodziła do 5 st. Cels. poniżej zera.

Warunki śnieżne w górach dla narciarzy bardzo dobre, a śniegu poddostatkiem. Na ulicach widać tłumy miłośników sportu narciarskiego.

Już mąka droższa
chleb pszenny również

Wskutek konieczności zwiększenia wypieku strucli i chałek na same święta zaznaczył się w ostatnich czasach wzmożony popyt na mąkę pszenną, której cena podskoczyła z 36 na 39 groszy za kilogramie.

Wskutek tego w dniu wczorajszym podniosły się i ceny chleba pszennego o 1 grosz na kilogramie z 27 na 28 groszy. Ceny bułek pozostały bez zmiany.

Obrady komitetu 13-tu

Skomplikowana sytuacja nie wróży powodzenia

GENEWA, 8.4. Przedpołudniowe posiedzenie Komitetu 13-stu miało przebieg bardzo krótki. Jedynym tematem obrad była sprawa sposobu prowadzenia wojny przez wojska włoskie. Komitet postanowił zwrócić się do międzynarodowego komitetu Czerwonego Krzyża z prośbą o zakomunikowanie mu informacyj, co do rzekomego używania przez wojska włoskie gazów trujących. Następnie Komitet odroczył się do godz. 4-ej popoł.

Polskę reprezentuje na Komitecie delegat stały przy Lidze Narodów min. Komarnicki.

W RZYMIE SCEPTYCYZM

RZYM, 7. 4. Koła półurzędowe oświadczają, że nie przywiązują żadnego poważniejszego znaczenia do zbliżających się prac genewskich, ponieważ nie sądzą, by komitet 13-tu mógł doprowadzić do rozwiązania zatargu włosko - abisyńskiego. Jednakowoż przed wydaniem ostatecznego sądu, należy oczekiwać na wyniki obrad komitetu 13-tu.

BEZPODSTAWNOŚĆ SKARG ABISYŃSKICH

W związku ze zwróceniem się Abisynji do komitetu 13-tu w sprawie rzekomego używania gazów trujących przez armję włoską oraz bombardowania przez samoloty ludności cywilnej, koła półurzędowe wyrażają pogląd, że komitet 13-tu jest całkowicie w tych sprawach niekompetentny, chociaż zbadanie tych zagadnień dałoby z włoskiego punktu widzenia same korzyści, ponieważ wykazałoby bezpodstawność skarg abisyńskich.

ANGLJA — SANKCJE, FRANCJA — POJEDNANIE

PARYŻ, 7. 4. Przewidują tu, iż min. Eden zmierzać będzie w Genewie do rozszerzenia sankcyj antywłoskich. Wobec tych zamierzeń, stanowisko Francji jest takie samo, jak dawniej. Francja mianowicie opowiada się za pojednaniem.

„HANDEL ZAMIENNY"

Francja jednak nie opierałaby się może ewentualnemu zaostrzeniu sankcyj antywłoskich, gdyby jednocześnie mogła otrzymać od Anglji odpowiedni ekwiwalent przeciw Niemcom.

Usunięcie prezydenta

przez lewicowe kortezy Hiszpanji

MADRYT, 8. 4. **Po dłuższej dyskusji, w której wzięli udział przedstawiciele wszystkich stronnictw, przystąpiono do głosowania nad wnioskiem, zgłoszonym przez posłów, należących do Frontu ludowego. Wniosek ten, uznający, iż powtórne rozwiązanie kortezów „nie było konieczne", w razie uzyskania absolutnej większości musiałby pociągnąć za sobą ustąpienie prezydenta Zamorry w myśl 81 art. konstytucji.**

Za wnioskiem wypowiedziało się 238 głosów, przeciwko wnioskowi 5 głosów. Powstrzymali się od głosowania członkowie rządu, monarchiści, regjonaliści katalońscy, radykali i ludowcy.

Po przeprowadzeniu uchwały prezydjum Kortezów udało się około północy do mieszkania prywatnego prezydenta, z oficjalnem zawiadomieniem o decyzji parlamentu. **Prezydent polecił przez syna swego oświadczyć przybyłym, że niema takiej ustawy, któraby go zmuszała do przyjmowania jakichkolwiek zawiadomień o północy.**

Prezydjum Kortezów udało się wobec tego do pałacu republiki, urzędowej siedziby prezydenta, gdzie polecono sekretarzowi generalnemu prezydenta sporządzić akt notarjalny o złożeniu prezydenta z urzędu. Następnie delegacja wróciła do parlamentu, celem złożenia sprawozdania o przebiegu wypadków.

Wiceprzewodniczący Jimenez de Asua oświadczył, iż Zamora zaznaczył, że żaden artykuł konstytucji nie obowiązuje go do osobistego przyjmowania oświadczeń prezydjum izby. Następnie jeden z sekretarzy prezydjum **odczytał 74 artykuł konstytucji, przewidujący zastąpienie prezydenta republiki przez przewodniczącego Kortezów. Wśród entuzjastycznych okrzyków przewodniczący Martinez Barrio złożył przysięgę na wierność konstytucji,** poczem obrady izby odroczono do dnia 15 kwietnia.

Bezpośrednio po złożeniu przysięgi tymczasowy prezydent przyjął członków rządu, poczem udał się do pałacu republiki, gdzie zastępca przewodniczącego Kortezów przedstawił prezydentowi szefa gabinetu wojskowego, który skolei przedstawił członków gabinetu nowemu prezydentowi.

O godz. 2-ej po północy rząd ponownie zjawił się u prezydenta w jego siedzibie oficjalnej.

PRAWICA NIEZADOWOLONA

MADRYT, 8. 4. Prasa lewicowa aprobuje bez zastrzeżeń stanowisko większości parlamentarnej, które doprowadziło do usunięcia Zamory. Prasa centrowa i prawicowa wyraża swe niezadowolenie z procedury, którą zastosowano.

„Politica", organ lewicy republikańskiej, której przewódca jest premjer Azana, uważa, iż złożenie z urzędu prezydenta Zamory nastąpiło z zachowaniem wszystkich prawnych przepisów. Był to usprawiedliwiony akt obrony republiki.

Według postanowień konstytucji w ciągu najbliższych 8 dni muszą odbyć się wybory zatwierdzające delegatów, którzy dokonać mają elekcji nowego prezydenta. Jako kandydatów na stanowisko prezydenta republiki hiszpańskiej wymienia się obecnego tymczasowego prezydenta Barrio, b. prezesa trybunału konstytucyjnego Alvaro de Albanoz oraz przywódcę umiarkowanego skrzydła partji socjalistycznej i byłego przewodniczącego Kortezów Besteiro.

Rozprawa apelacyjna Grzeszolskiego

odbędzie się na jesieni

Jak się okazało, w ubiegły wtorek przyprowadzono na dworzec kolejowy w Sosnowcu, skutego w kajdany, w asyście trzech policjantów Grzeszolskiego. O godz 16 min. 50 odjechał on pod eskortą policji do Piotrkowa, gdzie będzie osadzony w tamtejszem więzieniu i oczekiwać będzie na rozprawę apelacyjną.

Obrońca Grzeszolskiego adw. Hofmokl , Ostrowski nadesłał do sądu depeszę, zapowiadającą apelację od wyroku.

Również przedstawiciel powództwa cywilnego, adw. Pawełek wniósł odwołanie przeciwko oddaleniu powództwa cywilnego. Rozprawa zatem Grzeszolskiego będzie powtórzona przed apelacją warszawską.

Nie należy się jednak spodziewać, że rozprawa odbędzie się wkrótce, prawdopodobnie wcześniej nie, jak w jesieni. Również miejsce rozprawy trudno przewidzieć.

Sąd Apelacyjny warszawski może też ze względu na to, że wszyscy niemal świadkowie pochodzą z Zagłębia, zjechać do Sosnowca i tutaj przeprowadzić rozprawę.

Rezolucje Zjazdu Dziennikarzy

doręczone p. premjerowi Kościałkowskiemu

Zjazd Związku Dziennikarzy, który odbył się w Warszawie z końcem ub. miesiąca, uchwalił trzy rezolucje, z których najważniejsza dotyczy konfiskat prasowych. Rezolucja ta brzmi:

Walny zjazd Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej stwierdza, że dotychczasowe praktyki konfiskacyjne nie są zgodne z obowiązującem ustawodawstwem prasowem, a co gorsza, są niejednolicie stosowane na różnych terenach Rzeczypospolitej. Wobec tego zjazd wzywa wydział wykonawczy do podjęcia energicznych kroków w porozumieniu ze Związkiem Wydawców dla obrony wolności prasy, a przedewszystkiem:

a) do przeprowadzenia tej zasady w nowej ustawie prasowej.

b) do czasu wydania ustawy do podjęcia analogicznych kroków celem przeprowadzenia jej w drodze tymczasowych zarządzeń władz.

c) do specjalnej interwencji na rzecz zgodnej z zasadą wolności prasy interpretacji art. 159 k. k.

Podczas onegdajszej audjencji Prezydjum Związku Dziennikarzy złożyło te rezolucje p. premjerowi Kościałkowskiemu.

27 kwietnia

wiele kobiet traci pracę

Dnia 27 kwietnia rb. wchodzą w życie przepisy, zakazujące kobietom zajmowania się sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia na miejscu. Inspektorat Pracy wezwał właścicieli lokali restauracyjnych, ażeby poinformować ich o szczegółach wykonania nowych przepisów.

Rozporządzenie pociągnie za sobą redukowanie całej rzeszy t. zw. barówek, mixterek

19 tomów akt

w aferze z podkładami kolejowemi

Wobec zakończenia trwającego już przeszło 2 lata śledztwa w głośnej sprawie nadużyć popełnianych na terenie fabryk Polsko-Belgijskiego Towarzystwa Impregnacji Drzewa, które utrwalało podkłady kolejowe dla dyrekcji P. K. P., nastąpiło w b. tygodniu okazanie akt sprawy wszystkim oskarżonym.

Akta te urosły do 19 tomów, gdyż skrupulatne śledztwo połączone było z ekspertyzami technicznemi itp. W sprawie tej oskarżonych jest łącznie 10 osób z dyrektorem Towarzystwa Polsko - belgijskiego, Jakobinim i urzędnikiem Zydenko na czole. Jeden z oskarżonych inż. Józef Glazer zmarł w czasie śledztwa, tak, że dochodzenie karne przeciwko niemu zostają umorzone.

Koleje Państwowe nie poniosą żadnego uszczerbku materjalnego, gdyż na wniosek władz sądowo - śledczych, zabezpieczono pretensje Skarbu Państwa na majątku towarzystwa, jak i na nieruchomościach stanowiących własność prywatną oskarżonych. Zastrzeżenia hipoteczne dosięgają cyfry 7.000.000 zł. t. j. wysokości ustalonych szkód.

Sporządzenie aktu oskarżenia w tym olbrzymim procesie korupcyjnym, powierzone będzie wiceprokuratorowi Sądu Apelacyjnego w Warszawie, Witoldowi Grabowskiemu. Sprawa odbędzie się prawdopodobnie po ferjach letnich.

Za usiłowanie zniewolenia

2 lata więzienia

Sąd Okręgowy rozpatrywał wczoraj sprawę Jana Pawłowskiego, oskarżonego o usiłowanie zniewolenia. Podsądny tłumaczył się, że w czasie zabawy, podczas której fakt ten się zdarzył, pił bardzo dużo i działał w stanie niepoczytalnym.

Po przewodzie sądowym, sąd skazał Pawłowskiego na dwa lata więzienia oraz na wniosek prokuratora zarządził areszt prewencyjny. W motywach swych Sąd podał, że Pawłowski dwukrotnie był już karany raz za pobicie, drugi raz za zniewolenie. Ponieważ nie upłynęło jeszcze 5 lat od ostatniego wyroku, Sąd uznał, że należy ukarać surowiej niepoprawnego recydywistę.

Straszliwy plon

huraganu

WASZYNGTON, 7. 4. (PAT) Amerykański Czerwony Krzyż donosi, że skutkiem wczorajszego huraganu w 6-ciu południowych **stanach przeszło 500 osób zostało zabitych, a 1727 ciężko rannych. 3200 domów zostało zburzonych.**

Informatorzy podatkowi

będą zastąpieni specjalistami wszystkich branż

Na podstawie zebranych materjałów przez komisję współpracy z samorządem gospodarczym (t. zw. komisja Martinowska) — komisja sformułowała wniosek, domagający się zniesienia instytucji informatorów i przywrócenia właściwego znaczenia instytucyj odpowiedzialnych biegłych

Obecnie listy biegłych są już ustalone przez samorząd gospodarczy i przesłane władzom skarbowym. Listy te obejmują w zakresie wszystkich branż przemysłu i handlu i będą stale uzupełniane.

Komuniści — „patrjoci"

Osobliwości francuskiej kampanji wyborczej

PARYŻ, 7. 4. Poszczególne partje polityczne poczynają ostatecznie precyzować swe stanowisko w kampanji przedwyborczej.

Na tle dotychczasowych wystąpień najbardziej może charakterystyczne jest stanowisko skrajnej lewicy, a raczej komunistów francuskich, którzy w swych dotychczasowych wystąpieniach bardzo mocno podkreślają pierwiastek narodowo - patrjotyczny. — Pisma lewicowe, a przedewszystkiem „L'Humanite" wystąpiły dziś bardzo gorąco w obronie jednego z bohaterów wielkiej wojny i obrońcy Verdun płk. Raynala, zaatakowanego przez dep. Taitingera za udział w manifestacji kombatantów pacyfistów, jaka odbyła się ostatnio w Verdun przy licznym udziale komunistów. — „L'Humanite" oskarża prawicę o rozbicie jedności kombatanckiej, stwierdzając, — co brzmi może dziwnie na łamach tego dziennika — że polegli pod Verdun nie należeli ani do lewicy, ani do prawicy, a manifestacja powyższa zorganizowana m. in. przy udziale komunistów, miała charakter ogólno-narodowego hołdu dla bohaterów.

Były sekretarz partji radykalnej Pfeiffer na łamach „Le Capital", snując przewidywania wyborcze, potwierdza przypuszczenie, że poważny sukces osiągną w wyborach komuniści.

Zredukowany pijak-buchalter

Zastrzelił dyrektora fabryki

We wsi Zawiski, pow. Ostrów Mazowiecki, pracował przez cztery lata w fabryce narzędzi rolniczych Bolesława Gołębiowskiego buchalter Zygmunt Zyskowski. Ponieważ Zyskowski pił — wymówiono mu pracę.

Wczoraj buchalter, znów pijany, zjawił się u Gołębiowskiego, prosząc o pozostawienie go w fabryce. Gdy spotkał się z odmową, wyciągnął błyskawicznie rewolwer i strzelił do właściciela, trafiając go w serce i prawą rękę. Gołębiowski w ciągu kilku minut zmarł. Zabójca zadzwonił sam na posterunek policji, oskarżając się o zbrodniczy czyn.

Wyniki wczorajszego posiedzenia

Komitetu Ekonomicznego Ministrów

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem pana wicepremjera Kwiatkowskiego posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

Komitet Ekonomiczny przyjął do wiadomości ustalony z delegatami poszczególnych ministerstw plan prac, związanych z wykonaniem wniosków narady gospodarczej. Konkretne projekty realizacyjne, które będą wymagać uchwał rządu, wnoszone będą na radę ministrów w miarę ich opracowania, przyczem, zgodnie z ustalonym terminarzem, pierwsze projekty zgłoszone zostaną około 25 kwietnia b. r.

Następnie komitet ekonomiczny ministrów wysłuchał sprawozdania pp. ministrów w sprawie wykorzystania materjałów i wykonania wniosków międzyministerjalnej komisji współpracy z samorządem gospodarczym. Stwierdzono, że duża część wniosków komisji została już zrealizowana, dalsze zaś sprawy są bądź w opracowaniu, bądź też zostaną załatwione łącznie z realizacją dezyderatów narady gospodarczej.

W dalszym ciągu obrad Komitet Ekonomiczny Ministrów przeprowadził wstępną dyskusję nad projektem rozporządzenia rady ministrów o dostawach i robotach na rzecz skarbu państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego. W wyniku dyskusji stwierdzono, że opracowany projekt wymaga jeszcze wielu korektyw i uzupełnień. W związku z tem ustalono dalszy tryb pracy nad przygotowaniem rozporządzenia w dążeniu do najbardziej życiowego ujęcia jego postanowień.

Skolei uchwalono szereg bieżących wniosków, między innemi o przejęciu przez państwo od P. K. O. niektórych aktywów w różnych papierach wartościowych z tytułu państwowych kont czekowych w wiedeńskiej pocztowej kasie oszczędności. Przejęcie to umożliwi zrealizowanie pretensyj obywateli polskich, posiadających przed wojną wkłady oszczędnościowe w wiedeńskiej pocztowej kasie oszczędności, które to pretensje będą mogły być częściowo prokryte w drodze podziału otrzymanych kwot i przejętych przez państwo aktywów między kilka tysięcy wkładców — obywateli polskich.

Wreszcie, uznając konieczność przyjścia z pomocą prowadzonej przez samorządy akcji budowy szkół powszechnych — Komitet Ekonomiczny Ministrów uchwalił wniosek, upoważniający Lasy Państwowe do sprzedaży samorządom na ten cel w ciągu najbliższych trzech lat drzewa na specjalnie ulgowych warunkach.

Skazanie fałszerzy banknotów

na 2 do 6 lat więzienia

SOSNOWIEC, 7. 4. Dziś popołudniu Sąd Okręgowy w Sosnowcu ogłosił wyrok w sprawie przeciwko szajce fałszerzy i kolporterów 500 i 50 frankowych banknotów. Wszyscy członkowie szajki fałszerzy zostali skazani, a mianowicie Izajasz Nowakowski na 6 lat więzienia, Bolesław Nowakowski na 4 lata więzienia, Stefan Nowakowski, Izrael Mandel i M. Kolankowski po 3 lata więzienia, a Henryk Ziółkowski na 2 lata więzienia, pozatem wszyscy skazani zostali na utratę praw publicznych.

Warszawska giełda pieniężna

w dnie 8 kwietnia

Dewizy: Belgja 89.84; Holandja 360.75; Londyn 26.27; Nowy Jork (kabel) 5.30¾; Oslo 131.95; Paryż 35.01; Praga 21.96; Szwajcarja 173.05; Sztokholm 135.40; Berlin 213.45.

Obroty dewizami większe, tendencja niejednolita. Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.30¾; rubel złoty 4.85; dolar złoty 9.07½; gram czystego złota 5.0244; marki niem. (banknoty) 143.00; funty ang. 26.32.

Papiery procentowe: 7 proc. poż. stabilizacyjna 61.88 (w proc.); 4 proc. państw. poż. premjowa dolarowa 50.50; 5 proc. konwersyjna 58.00; 6 proc. poż. dolarowa 74.00 (w pr.); 8 proc. L. Z. i oblig. Banku Gosp. Kraj. po 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. i oblig. Banku Gosp. Kraj. po 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83.25; 5,5 proc. obl. budowlane Banku Gosp. Kraj. 81.00; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. 91.25 (w proc.); 4,5 proc. L. Z. ziemskie serja 5-ta 42.75; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 52.63; 5 proc. L. Z. Częstochowy (1933 r.) 43.00.

Akcje: Bank Polski 95.75; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 23.50; Węgiel 11.00; Ostrowiec 26.00; Starachowice 29.00.

Dla pożyczek państwowych tendencja przeważnie mocniejsza, dla listów zastawnych niejednolita, dla akcyj przeważnie mocniejsza. Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. poż. z r. 1925 (Dillonowska) 92.00 (w proc.); 7 proc. poż. Śląska 69.50 (w proc.); 3 proc. poż. prem. budowlana 25.60.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kg. pszenica jednolita 21.50—22.00, pszenica zbiera na 21.00—21.50, żyto I. st. 13.50 — 14.00, II. st. 13.25 — 13.50, owies I st. 15—15.25, I-A stand. 15.25 — 15.50, II-gi st. 14.50—14.75, jęczmień browarny 15.50 — 15.75, gat. II-gi 15.25 — 15.50, gat. III-ci 15 — 15.25, gat. IV 14.75 — 15, groch polny 18 — 19, Victoria 30 — 32, wyka 24 — 25, peluszka 24 — 25, seradela 24—25 łubin niebieski 9.00 — 9.50 łubin żółty 11.75-12,25, rzepak zimowy 42 — 43, rzepik zimowy 41—42, rzepak letni 41 — 42, rzepik letni 41.50 — 42.50, siemię lniane 36.00—37.50, koniczyna czerwona surowa bez grubej kanianki 115 — 130, czerwona bez kanianki o czystośc 97 proc. 165—175, biała surowa 60—70, biała bez kanianki o czyst. 97% 80—100, mak niebieski 60—62, ziemniaki jad. 4.00—5.00, mąka pszenna wyciągowa 35.00 — 37.00, gat. I—A 33 — 35.00, I—B 32.00—33.00, I—C 31.00—32.00, I—D 30—31, gat. II-A 29—30, II-B 27—29, II-D 24—25, II-F 23—24, II-G 22—23, mąka pastewna 16—17, mąka żytnia wyciągowa 21.50—22.50, gat. I-y do 50% 21.50—22.50 I-y do 65 proc. 20.50—21.00, gat. II-gi 16.50—17.50, razowa 16.50—17.00, poślednia 13 — 13,50, otręby pszenne grube 12.50—13.00, pszenne średnie 11.50—12.00, pszenne miałkie 11,50—12,00, żytnie 10.50 —12,00, kuchy lniane 17.50—18,00, rzepakowe 15 — 15.50, śrut sojowy 22.50—23.00.

Polowanie na bawoła

na dworcu poznańskim

POZNAŃ, 7. 4. Na dworcu w Poznaniu nadawano klatkę z wspaniałym okazem bawołu, wysyłanego do Hagenbecka do Hamburga. W czasie załadowywania do pociągu, klatka rozpadła się, a bawół zbiegł.

Obsłudze Ogrodu Zoologicznego udało się z wielkim trudem bawoła skrępować i zaprowadzić spowrotem do ogrodu zoologicznego, skąd po sporządzeniu nowej klatki będzie przewieziony do Hamburga.

Komunikacja lotnicza

w okresie świątecznym

W czasie tegorocznych świąt Wielkiejnocy komunikacja lotnicza na linjach, obsługiwanych przez P. L. L. „Lot", nie ulegnie przerwie i ruch na wszystkich linjach powietrznych odbywać się będzie normalnie. Zatem zarówno w pierwszym jak i w drugim dniu świąt odbywać się będą loty na linjach Warszawa - Katowice, Warszawa - Kraków, Warszawa - Lwów, Warszawa - Poznań - Berlin, w drugim dniu świąt zaś ponadto na linji Lwów - Czerniowce - Bukareszt, jak w każdy poniedziałek.

Pożar w kinie

Spłonął film „Wacuś"

W kabinie operatora kina „Unja" (Dzika 9/11), należącego do Józefa Barda, wybuchł pożar wskutek zatrzymania się filmu w ramce projekcyjnej. Operator Stanisław Miśniak, usiłując ugasić ogień przy pomocy płytki asbestowej, odniósł ogólne poparzenia. Wezwany I oddział straży ogniowej ugasił pożar, w którym spłonął film „Wacuś" oraz zostały poważnie uszkodzone dwa aparaty projekcyjne i jeden dźwiękowy.

Film zastąpiono nową kopją i kino jest nadal czynne.

„Wróg Nr. 2"

Legjon Młodych napada na duchowieństwo

Jednem z dzieł b. ministra W. R. i O. P., p. Janusza Jędrzejewicza, było stworzenie organizacji p. n. „Legjon Młodych". Organizacja ta popierana była bardzo silnie przez ludzi wpływowych. Wprowadzono ją mimo jej konspiracyjnego charakteru do szkół średnich, gdzie stała się rajem przedewszystkiem dla uczniów i uczenic leniwych lub bez charakteru.

Katolicka Agencja Prasowa z okazji procesu wszczętego w r. 1932 przez jednego z prefektów w Łomży o zniesławienie pisała, że także do szkół łomżyńskich wprowadzono „Legjon Młodych". W organizacji łomżyńskiej zapanował odrazu duch antykatolicki. Jeden z uczniów wygłosił odczyt będący stekiem napaści i oszczerstw, rzuconych na Kościół, na Papieża, na Biskupów i duchowieństwo oraz na dogmaty wiary katolickiej.

Niebawem także w innych miejscowościach „Legjon Młodych" począł zdradzać swoje duchowe nastawienie, które objawiało się coraz więcej jako walka z religją chrześcijańską i moralnością oraz jako propagowanie radykalizmu wywrotowego.

Niebezpieczeństwo tej akcji napiętnował Episkopat w liście pasterskim w r. 1935. Nagle w kwietniu 1935 r. pp. Walery Sławek, Janusz Jędrzejewicz, Kazimierz Świtalski, Wacław Jędrzejewicz. Stefan Starzyński. Tadeusz Schaetzel i Zyndram-Kościałkowski wyrzekli się tej organizacji, ponieważ „stwierdzili, że metody organizacyjne odbiegały zbyt daleko od ustalonych założeń moralnych i ideowych".

Pierwszy kierownik „Legjonu Młodych" w szkołach łomżyńskich. naówczas uczeń gimnazjalny, który wygłosił odczyt antykatolicki wobec uczniów i patronujących starszych, Mirosław Tadeusz Świderski, działa nadal jeszcze jako „legjonista" instruktor w Warszawie. Istnieje też nadal komenda okręgu białostockiego z siedzibą w Łomży.

Komenda okręgu białostockiego wydaje biuletyny, redagowane przez instruktora Mirosława Tadeusza Świderskiego z Warszawy. Jeden z biuletynów p. t. „Wróg Nr. 2" zawiera gwałtowną napaść na duchowieństwo. Młodzik podburza przeciwko Kościołowi i przybiera pozę sędziego czynów duchowieństwa i propagatora idei, „dla których warto naprawdę ponieść pewne ofiary". Nie czuje śmieszności roli, jaką sobie przypisuje, narzucając się na „wychowawcę duchowieństwa".

Przegląd prasy

MOTORYZACJA I SAMOWYSTARCZALNOŚĆ

P. Cat-Mackiewicz wystąpił w „słowie" z artykułem, domagającym się wobec fatalnego stanu motoryzacji wpuszczania zagranicznych wozów w nieograniczonej ilości i na ulgowych warunkach. Odpowiada mu na te wywody „Polska Zbrojna":

„Musimy zmotoryzować Polskę — to nie podlega żadnej dyskusji. Ale należy to zrobić tak, by pieniądze, na ten cel przeznaczone, zostały w kraju, by zatrudniły one ręce polskich robotników, by zbudziły do pracy nowe warsztaty produkcji.

Stan dzisiejszej demotoryzacji Polski jest czemś wyjątkowem. Rozumiemy doskonale, że — w tej chwili — produkcja krajowa nie będzie mogła w 100 proc. zaspokoić żądań rynku. To też uważamy, iż można spokojnie rozważać projekty wpuszczenia częściowego np. wozów francuskich, czy niemieckich na zasadach kompensaty. To jednak może być tylko dodatkowym, przejściowym sposobem wyjścia z obecnego anormalnego stanu rzeczy.

Trwałą bazą na przyszłość musi być jednak produkcja krajowa. Przemysł samochodowy stanowi dziś zbyt ważny — dla całości życia gospodarczego danego kraju — odcinek, byśmy mogli oddać go w obce ręce. Tem więcej, iż Polska w normalnych warunkach stanowić będzie rynek zbytu dla kilku fabryk samochodów".

BOLĄCZKI TATRZAŃSKIE

Okazuje się, że sprawa kolejki na Kasprowy Wierch nie wyczerpuje listy wątpliwych posunięć w kierunku zmiany oblicza Tatr. Znakomity malarz i taternik, Rafał Malczewski przynosi nowe rewelacje na łamach „Gazety Polskiej":

„Mówiąc bez żadnej przenośni, istnieje tendencja wygolenia Zakopanego do reszty. Niedość, iż od lat z pozwoleniem czy też bez wycina się lasy tatrzańskie, hoduje kornika, świetny pretekst do dalszej dewastacji, że korzysta się z każdego halniaka wyłamującego setki drzew, by wykosić pod jego firmą tysiące, niedość strzyżenia na reglach, — powstał jeszcze zamiar zniszczenia resztek drzewostanu istniejącego w obrębie samego miasteczka. Ów zamiar urodził się w zarządzie Fundacji Kurnickiej, wbrew wszelkim intencjom testatora, opiekuna Tatr i Zakopanego. motywowany chęcią ratowania budżetu instytucji, która niespełniwszy żadnego z postulatów hr. Zamoyskiego, potrafiła zabrnąć w kolosalne długi, utracić 99 proc. posiadłości tatrzańskich, wykazać utopijność takich zapisów, ośmieszyć najwspanialsze intencje, by w końcu przybrać rolę pokątnego spekulanta, wysoce szkodliwego dla Zakopanego, tem gorszego, iż działającego pod płaszczykiem pseudo ideowych celów".

Autor ironicznie wyraża nadzieję, że Tatry zemszczą się za taką gospodarkę:

„Podrażniony żywioł gór rozpęta swoje siły, zniszczy cały nalot cywilizacyjny, zmiażdży pracę człowieka szpecącego jego oblicze. Zerwie się halny i runie wdół na Zakopane, na ohydę domów, sklepów, dancingów, wymiecie wykokoszonych ludzi, zedrze szmatę okrywającą gorzką i wspaniałą prawdę tej ziemi i jej wzniesień, uczyni piekło, spali ogniem ruinę, obmyje wodą zranione człony kamiennej gleby i położy kres szturmującej kompanji gryzoniów.

Lecz o tem niema mowy. Sprawa Tatr i Zakopanego będzie się ślimaczyć przez dziesiątki lat i będzie się mówiło jeszcze o utworzeniu Parku Narodowego w Tatrach podczas gdy na Hali Gąsienicowej będzie kursować stary wąskotorowy tramwaj krakowski z rynku, a na Zawracie powstanie sklep z czekoladkami Wedla i zakład strzyżenia i golenia, jako jedno z przedsiębiorstw Fundacji Kurnickiej".

BITWA POD POŁĄGĄ

Ciekawą, niecodzienną sprawę porusza „Kurjer Poznański," cytując na początku następujący komunikat:

„Na wysokości Połągi zoczyliśmy w piątek nad ranem statek o podejrzanej banderze. Podejrzane były również ruchy rzeczonego statku. Po zrekognoskowaniu wroga doszło do bitwy morskiej. Zakończyła się naszem zwycięstwem".

Poczem pismo dodaje:

„To nie raport z lat władysławowskich potęgi morskiej na Bałtyku ani karta z dziennika fregaty gdańskiej siedemnastego wieku, ale dokument zupełnie świeżej daty. Ściśle mówiąc wydarzenie, które miało miejsce w zeszłym tygodniu.

Więc była istotnie w ubiegły piątek bitwa morska na Bałtyku. W pobliżu Połągi patrolował tego dnia trawler policyjny rządu litewskiego, gdy z rannych mgieł wyłonił się nagle 400-tonnowy parostatek „Willi" Na rufie powiewała wielce niewilhelmowska bandera — Panamy. Jak zwykle w takich razach: podejrzenia, indagowanie. „Willi" odpowiada salwą, co już całkiem wyraźnie dało do poznania, że ma się do czynienia z kontrabandą. Nie nadarmo pracują liczne destylarnie w miastach portowych, aby następnie przemycać towar zagranicę.

„Willi" musiał mieć widocznie wiele na sumieniu, skoro obsypał patrolówkę litewską gradem kul. Puszczono w ruch po obu stronach mitraljezy i po paru godzinach walki oba statki przedstawiały rumowisko żelaza, lin i przedziurawionych ścian.

Nakoniec statek policyjny zwyciężył i przyholował morskiego hycla do basenów kłajpedzkich.

Ciekawe są personalja rozbójników, odstawionych odrazu do więzienia. Kapitanem był niejaki Rask Duńczyk z pochodzenia, w którym widocznie odezwała się dawna krew Wikingów. Wśród załogi „odznaczyli" się w boju czterej Estończycy, jeden Niemiec, jeden Litwin i jeden Polak. Do barwnej tej mozaiki, o kolorycie rdzennie bałtyckim, dodać jeszcze trzeba banderę Rzeczypospolitej Panamy, powiewającą dumnie z masztu, jakby dla zadokumentowania „pacyfistycznych" nastrojów.

Statek, nazwany kokieteryjnie „Willi", pochodził poprostu z Gdańska.

Mieszaną kompanijkę, żeglującą zgodnie po szarym Bałtyku, zjednoczył wspólnym węzłem ciemny proceder".

Ustrój zorganizowanej wolności..?

Program ludowy przebudowy Polski

to oparcie państwa na dźwigającym się masywie chłopskim

Wskazaliśmy poprzednio zarys programu agrarnego według ideologji ludowej. Przejdźmy teraz do samej struktury gospodarczej i ustroju politycznego.

NACZELNA IZBA GOSPODARCZA

Agraryzm w swem założeniu, jako ruch demokratyczny, uznaje samorząd terytorjalny i zawodowy. Ma on tworzyć budowę wrośniętą organicznie w aparat gospodarczy i polityczny państwa. Koncepcja samorządu gospodarczego opiera się na założeniu, że tak, jak w ustroju kapitalistycznym pobudką działania jest tylko egoistyczny interes jednostki, tak w nowym ustroju ludowym pobudką stanie się interes zorganizowanej gromady, jako całości. Najwyższą jednostką samorządu gospodarczego byłaby, według koncepcji ludowej, naczelna Izba Gospodarcza, złożona z przedstawicieli wszystkich dziedzin życia gospodarczego kraju, oparta na delegowanych przez niższe ogniwa samorządu przedstawicielach. W skład Izby wchodziliby także fachowcy. W Naczelnej Izbie Gospodarczej reprezentowani byliby obok przedstawicieli samorządu terytorjalnego, przedstawiciele spółdzielczości i związków zawodowych.

W programie „Wici" czytamy:

„Organizacja życia społeczno-gospodarczego i zawodowego oprze się o formy samorządu gospodarczego — idącego poprzez hierarchję ogniw do naczelnej Izby Gospodarczej.

Do niej należeć będzie opracowanie planu gospodarczego, czuwanie nad jego wykonaniem, regulowanie względnie wpływanie na kształtowanie się cen i płac, stworzenie warunków do zachowania równowagi między poszczególnemi gałęziami życia gospodarczego". Państwo przez swych delegatów sprawowałoby kontrolę nad samorządem gospodarczym i czuwało nad legalnością jego działania. Agraryzm chce usunąć nietylko formy walki klas, ale również ich podstawę.

AGRARYZM ODRADZA DEMOKRACJĘ

Problem ustroju politycznego wypływa z założeń gospodarczych. Ludowcy uważają, że fala faszyzmu i dyktatur przeszła już punkt szczytowy i zaczęła opadać. Uważając faszyzm za ustrój grup posiadających, skierowany jakoby przeciw człowiekowi pracy, ruch ludowy staje na stanowisku demokracji, jako formy zorganizowanej wolności. Źródłem dotychczasowych niedomagań ustrojów demokratycznych, było — według ludowców — pominięcie zakresu spraw społeczno-gospodarczych. Agraryzm przez swój ustrój gospodarczy pragnie ten brak demokratyzmu usunąć.

PARLAMENTARYZM?

Opowiadając się za demokracją, ruch ludowy nie wiąże jej bezwzględnie z parlamentaryzmem. Więcej nawet, uważa, że parlamentaryzm jest instytucją którą można odłączyć od demokracji, skoro ona w przyszłości wykształci lepsze i doskonalsze formy przedstawicielstwa narodowego. Narazie jednak parlament uważany jest za wyraz ustroju demokratycznego (przy niesfałszowanych wyborach).

REALIZACJA USTROJU DEMOKRATYCZNO - REPUBLIKAŃSKIEGO

Zadaniem ustroju politycznego w Polsce jest przedewszystkiem związanie z państwem i zużytkowanie dla państwa warstwy chłopskiej, stanowiącej większość w narodzie, jako czynnika, który w ustroju parlamentarnym odgrywają często szkodliwą rolę.

Problem bezpieczeństwa państwa w narodzie. Stronnictwo Ludowe określa wyraźnie, że pragnie ustroju demokratyczno - republikańskiego, zapewniającego wolność obywatelom, a silną władzę wykonawczą państwu. Ustrój ten ma się opierać na równości obywateli wobec prawa, poszanowaniu prawa oraz zasad moralności chrześcijańskiej w życiu publicznem, istnieniu władzy prawodawczej, Sejmu, wybranego w głosowaniu równem, powszechnem, bezpośredniem i tajnem oraz Naczelnej Izby Gospodarczej wyłonionej przez samorząd terytorjalny i gospodarczy, rządu kontrolowanego przez Sejm i odpowiedzialnego przed Sejmem, Konstytucji zapewniającej Prezydentowi prawo rozwiązywania izb, sądach niezawisłych, nielicznym aparacie urzędniczym, niezależnym od wpływów polityczno - partyjnych, odpowiedzialnym materjalnie wraz ze skarbem państwa za szkody wyrządzone obywatelom przez niedbalstwo lub złą wolę. Wreszcie przy pomocy samorządu terytorjalnego i zawodowego.

SILNA WŁADZA — BEZPIECZEŃSTWO ZEWNĘTRZNE

Ruch ludowy stoi więc na gruncie potrzeby silnej władzy wykonawczej w Polsce. Uważa nawet za możliwe, by metodami demokratycznemi dążyć do utrudnienia powstawania drobnych partyjstwa nazewnątrz ma być rozwiązany przez oparcie się na masach ludowych, na silnej moralnie armji, dobrze wyszkolonej i wyposażonej, stanowiącej jedność z narodem, lecz znajdującej się poza sferą walk wewnętrznych, na sojuszach wiernie dotrzymywanych, opartych na wzajemności i równorzędności, wreszcie na poszanowaniu traktatów, gwarantujących obecny układ stosunków europejskich i pokojowym rozjemstwie w razie sporów.

W stosunku do mniejszości słowiańskich, zaleca ruch ludowy parcelację ziemi obszarniczej i podniesienie gospodarcze oraz wzajemną przyjaźń i współżycie na terenach narodowościowo mieszanych.

W sprawie żydowskiej, przeciwstawiając się gwałtownemu antysemityzmowi, ruch ludowy, uznając szkodliwość zbyt znacznego odsetka żydów, biorących udział w naszem życiu gospodarczem, kulturalnem i politycznem, wskazuje na konieczność dla zabezpieczenia najżywotniejszych interesów narodu i państwa polskiego, tworzenie polskiego stanu średniego, a jednocześnie popieranie emigracji żydów z Polski. Spółdzielczość z jednej strony, a z drugiej działanie w kierunku ułatwienia emigracji żydowskiej ma dawać rozwiązanie tej sprawy.

W zakresie oświaty ruch ludowy domaga się pełnej demokratyzacji, t. j. umożliwienia dostępności wiedzy dla wszystkich. Nie można skazywać ogromnej masy młodzieży na analfabetyzm, a tem samem zmniejszać wydatnie ich szans życiowych.

Siłę i potęgę Polski widzi ruch ludowy tylko przy oparciu ustroju na warstwie chłopskiej, uznając, że warstwa ta reprezentuje bogate złoża świeżych, niewyczerpanych sił twórczych.

(Program ludowy podaliśmy opierając się na oficjalnych deklaracjach Stronnictwa Ludowego i „Wici" oraz na komentarzu St. Miłkowskiego — Walka o Nową Polskę).

BLASKI I CIENIE

W programie ludowym przebudowy Polski jest niewątpliwie wiele rzeczy nowych i pozytywnych. Do tego należy przedewszystkiem uznanie konieczności przestrzegania w życiu zbiorowem zasad moralności chrześcijańskiej, problem silnej władzy wykonawczej, próba rozwiązania sprawy żydowskiej w Polsce oraz dążność do uaktywnienia mas ludowych, do uczynienia z nich mocnego fundamentu, opartego na sprawiedliwości społecznej, państwa, wreszcie wyjście poza ramy tendencyj klasowych. To wyjście poza ruch klasowy nie jest jednak zupełne i ciąży mocno na całym programie. Ponadto poza pewnym radykalizmem społecznym, nie widać szerszych aspiracyj, większych ambicji, silniejszej idei przewodniej ruchu. Dla państwa mającego zapewnione bezpieczeństwo i istniejącego w czasach stabilizacji ideowej, znaczna część programu ludowego byłaby możliwa do zrealizowania i twórcza. Niestety, lub na szczęście, żyjemy w okresie wielkich zmagań dziejowych, kiedy dynamika sił działających obok nas jest zbyt potężna, by można było nie brać tego pod uwagę.

Ponadto w programie ludowym, szereg spraw pierwszorzędnego znaczenia zbyto ogólnikami, np. pieniądz nie może być narzędziem spekulacji, władza ma być silna i t. p., nie mówiąc już o koncepcjach bezpieczeństwa, opartych na traktatach i pokojowem rozjemstwie.

Pornografja wśród dzieci

w Warszawie

Katolicka Agencja Prasowa donosi:

„Rodzice i opiekunowie dzieci, chodzących do szkół średnich i powszechnych w okolicy ulic: Chłodnej, Żelaznej, Leszno i Towarowej, skarżą się, że od dłuższego czasu bezkarnie rozpowszechniane są tam pisma i pocztówki o treści pornograficznej. Przed domami, w których znajdują się szkoły, kręcą się młodzieńcy o wyglądzie semickim z małemi walizeczkami lub teczkami, którzy proponują starszym dzieciom nabywanie tych pism i pocztówek.

Pozatem w niektórych sklepach piśmiennych, mieszczących się w tych okolicach, jako premja do kupionych materjałów, dodawana jest „stałym klijentom" (dzieciom) lektura pornograficzna odpowiednio ilustrowana.

Zwracamy na to uwagę władz, które powołane są z urzędu do ścigania tego rodzaju przestępstw".

Przeciw koedukacji

w szkolnictwie powszechnem

Z kół rodzicielskich dowiadujemy się, że w najbliższym czasie ma być złożony władzom memorjał w sprawie szkodliwego wpływu koedukacji w szkolnictwie powszechnem. W związku z tem w wielu miejscowościach odbywają się zgromadzenia rodzicielskie, na których zapadają uchwały wypowiadające się kategorycznie przeciw szkołom koedukacyjnym.

Ostatnio takie zgromadzenie odbyło się m. in. w Bochni, gdzie po przemówieniu ks. prałata dr. Kuca i innych wybrano komitet, który ma interwenjować w Kuratorjum Okręgu Szkolnego i w Min. W. R. i O. P. w sprawie zniesienia koedukacji w szkolnictwie średniem i powszechnem.

Niezależnie od tego poszczególne rady miejskie również uchwalają zniesienie koedukacyjngo nauczania.

Francuzi lokują pieniądze

w polskich instytucjach finansowych

Trudności na rynku pieniężnym francuskim wywołały odpływ złota i kapitałów z Francji. Z Banku Francuskiego odebrano złota i depozytów na sumę kilku miljardów franków. W ucieczce kapitałów z Francji niema zresztą nic dziwnego, gdyż kapitał szuka spokojnej atmosfery.

Jest rzeczą znamienną, że pewna instytucja finansowa zanotowała przypływ kapitałów francuskich. Dowodzi to, że kapitaliści francuscy nie liczą się rychło z powikłaniami na wschodzie Europy i mają zaufanie do naszego rynku pieniężnego.

Zjawisko deponowania oszczędności w Polsce jest wysoce symptomatyczne. Jeśli przypływ obcych kapitałów do polskich instytucyj finansowych przyjmie większe rozmiary, obcy pieniądz, pracujący w Polsce przyczynić się może wydatnie do ożywienia życia gospodarczego.

Bomby w Kościańskiem

„I. K. C." donosi: „Na terenie pow. kościańskiego ponowiono zamachy bombowe.

Tym razem bomby rzucono na posterunek policji państw. w Kamieńcu. Bomba eksplodowała, niszcząc parkan i rozbijając szyby. Jest to jeden z dalszych zamachów bombowych, jakie w pow. kościańskim notowane są od kilku dni".

Targujemy się z Niemcami

o miljonowe należności za tranzyt

Sprawa „zamrożonych" przez Niemcy należności za transporty kolejowe przez terytorjum polskie do Prus Wschodnich jest w tej chwili przedmiotem rokowań w Warszawie. Jak wiadomo, zamroziły nam Niemcy należności wynoszące przeszło 70 miljonów złotych. Nie mogąc dłużej finansować przejazdów niemieckich przez Polskę, musieliśmy znacznie ograniczyć ruch tranzytowy pociągów niemieckich.

W Warszawie obradują w tej chwili dwie komisje: techniczna i finansowa. Oszczędni Niemcy w komisji technicznej domagają się skrócenia trasy kolejowej, co da im pewne, aczkolwiek bardzo nieznaczne oszczędności w kosztach tranzytu.

Punkt ciężkości rokowań leży w komisji finansowej. Prawdopodobnie Niemcy płacić będą bieżące należności za tranzyt w złotych markach. Wyniesie to około 1 i pół miljona marek złotych miesięcznie. Należności dawniejsze prawdopodobnie będą spłacane przez przejęcie naszych należności wobec zagranicy. Mówi się (między innemi) o przejęciu przez Rzeszę wierzytelności włoskich, w postaci pożyczki tytoniowej.

Pogłoski jakobyśmy mieli zniżyć Niemcom opłaty za tranzyt, są bezpodstawne: Polskie Koleje Państwowe i nie muszą pójść na obniżki i nie chcą.

Obrady komisj finansowej trwać będą jeszcze po świętach.

Szwadron jazdy tatarskiej

w 13 p. ułanów

WILNO, 8. 4. „Życie tatarskie" podaje, że Ministerstwo Spraw Wojskowych, nawiązując do tradycji dawnej jazdy polskiej, w której przez wiele wieków istniały oddziały tatarskie, zdecydowało się nadać pierwszemu szwadronowi 13 pułku ułanów wileńskich nazwę tatarskiego.

Celem uzewnętrznienia charakteru narodowościowego tego szwadronu, oficerowie, podoficerowie i ułani szwadronu tatarskiego, będą nosili na proporczykach kołnierzowych odznaki w formie półksiężyca i gwiazdy.

KWIECIEŃ 9 CZWARTEK	SŁOŃCE	
	wschód	zach.
	4—54	18—23
	KSIĘŻYC	
	wschód	zach.
	21—43	5—14
	Ub. dnia	Przybyw.
	31—29	5—47

Dziś św. Marji
Jutro św. Ezechjela

TEATRY

Dziś, w piątek i w sobotę we wszystkich teatrach warszawskich przedstawienia zawieszone.

TEATR WIELKI: W poniedziałek o 3.30 „Rose Marie", wiecz. „Kwiat Hawaju".

TEATR NARODOWY: W niedzielę i poniedziałek o g. 8-ej „Spadkobierca" z Ćwiklińską; w poniedziałek o 3.30 „Więzień".

TEATR NOWY: W niedzielę wieczorem, poniedziałek 3 pop. i 8 w. „Tessa".

TEATR POLSKI: W niedzielę i poniedziałek „Rodzina Massoubre" o 8 wiecz.; w poniedziałek o 3.30 „Wieczór Trzech Króli".

TEATR LETNI: W niedzielę i poniedziałek wiecz. „Jenny"; poniedz. 3.30 „Raz się tylko żyje".

TEATR MAŁY: W niedzielę i poniedziałek wiecz. „Koko"; poniedz. 4 pp. „Niedobra miłość".

STOŁECZNY TEATR POWSZ.: Dziś o godz. 7 wiecz. „Golgota" ul. Narbutta 14.

TEATR ATENEUM: 1 i 2 dzień świąt Wielkiej Nocy W. O. Somina „Zamach" z Jaraczem i Eichlerówną.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36/40): W niedzielę i poniedziałek o 8.30 „Pierścień Wielkiej Damy" C. Norwida.

TEATR KAMERALNY: „Matura".

TEATR MALICKIEJ: „Trafika pani generałowej".

CYRULIK WARSZAWSKI (Kredytowa 14): W niedzielę i poniedziałek „Ogród Rozkoszy", nowa rewja (7.15 i 10-a).

TEATR „WIELKA REWJA". W niedzielę i poniedziałek komedja muzyczna „Całus i nic więcej".

WARSZAWSKA SZOPKA POLITYCZNA (Café Club): W poniedziałek przedstawienia o godz. 7-ej i 9-ej.

CYRK STANIEWSKICH: W niedzielę i poniedziałek 7 i 9.15 wiecz. wielki nowy program. Na czele atrakcyj — Eduardo Bianco król tanga.

Zmarli

Marja z Wodkowych Krońska; Józefa z Rola Piszczatowskich Kwiecińska; Julja z Tomaszewskich Hasiewicz, wdowa, Wołomin; Stefanja z Cywińskich Hawryluk, l. 50; Janiszewska Wiktorja, l. 85; Witkowska Zofja, l. 47, modystka; Zagłoba-Smoleński Stanisław, l. 64, agronom; Czarnowska Emilja, l. 69, urzędniczka; Szymański Jan, l. 69, emeryt; Konopka Roman - Kazimierz, l. 47, handlowiec; Bolechowski Jan, l. 64, inżynier; Stefankiewicz Zofja, l. 56; Dudek Agata, l. 65; Buchcar Michalina, l. 71; Tuszyński Wincenty, l. 51; Bzura Czesław, l. 36, cukiernik, Bukszewicz Leonard, l. 38, urzędnik; Korykowski Stanisław, l. 43, introligator.

Warszawa w święta

15.000 paczek dla bezrobotnych

Obywatelski komitet pomocy społecznej wyda w czwartek, wraz z obiadem, paczki z suchą żywnością na cztery dni, t. j. piątek, sobotę, niedzielę i poniedziałek, jako ekwiwalent, albowiem w dni te wszystkie kuchnie Komitetu, w liczbie ośmiu, będą zamknięte. Dzięki pomocy Funduszu Pracy, ogółem wydanych będzie około 15.000 takich paczek.

APTEKI W ŚWIĘTA

W niedzielę, jako w pierwszy dzień Świąt Wielkiejnocy, otwarta będzie połowa aptek śródmiejskich, w poniedziałek, w drugi dzień świąt, czynna będzie druga połowa. Apteki nieczynne wywieszą w oknach wystawowych adresy najbliższych czynnych aptek. Apteki na peryferjach miasta będą otwarte zarówno w pierwszy, jak i w drugi dzień świąt. W Wielką Sobotę apteki będą czynne normalnie, t. j. do godz. 10 wiecz.

WZMOŻONA KONTROLA ŻYWNOŚCI

Na mocy zarządzenia Państwowego zakładu badania żywności w Warszawie, od kilku dni odbywa się wzmożona kontrola artykułów żywnościowych, mających większy zbyt na święta. Kontrola objęła nietylko śródmieście, ale również gęściej zaludnione przedmieścia i przeprowadzana jest zarówno na targowiskach, jak i w sklepach.

Specjalna uwaga zwrócona jest na wędliny, z uwagi na niebezpieczeństwo zawleczenia z prowincji w niebadanych wędlinach trychinozy.

PRZERWA W WYPIEKU PIECZYWA

W myśl obowiązującej umowy zbiorowej w przemyśle piekarskim w Warszawie, piekarnie stołeczne dokonają ostatniego wypieku przed świętami w Wielką Sobotę o godz. 1 pp. Wypiek wznowiony będzie dopiero we wtorek w nocy.

BEZPŁATNE KĄPIELE

Wydział opieki społecznej i zdrowia Zarządu Miejskiego, celem uprzystępnienia jaknajszerszym warstwom mieszkańców stolicy możności kąpania się, uruchomi 9 i 10 b. m. bezpłatne kąpiele w godz. od 16 do 20 w następujących punktach: w I ośrodku zdrowia i opieki społecznej przy ul. Puławskiej 91, w VII ośrodku zdrowia i opieki społecznej przy ul. Grochowskiej 36 i w Miejskich zakładach sanitarnych przy ul. Spokojnej 15.

Korzystający z bezpłatnych kąpieli w Miejskich zakładach sanitarnych będą mogli również poddać swą odzież dezynfekcji i dezynsekcji.

BIBLJOTEKA PUBLICZNA

Centrala Bibljoteki publicznej m. stoł. Warszawy przy ul. Koszykowej 26, wszystkie jej 28 wypożyczalni, 4 filje dzielnicowe i 10 bibljotek dla dzieci zamknięte będą na okres świąteczny od czwartku od g. 15 do poniedziałku włącznie.

OGRÓD ZOOLOGICZNY

Miejski Ogród Zoologiczny zamknięty będzie w Wielką Sobotę od g. 12. Otwarcie jego nastąpi w drugi dzień świąt, w poniedziałek, o g. 9.

Strajki i zatargi w Warszawie

Na konferencji w inspekcji pracy zlikwidowany został trwający od pewnego czasu strajk w fabryce żyrandoli elektrycznych przy ul. Wroniej 23. Strajkującym przyznano podwyżki indywidualne. W fabryce uszczelnień przy ul. Górczewskiej wybuchł strajk spowodu zwolnienia dwóch robotników z pracy. W wyniku konferencji w inspekcji pracy, strajk został zlikwidowany. Zwolnionych robotników przyjęto spowrotem do pracy.

W związku ze strajkiem około 40 robotników w wytwórni rymarskiej przy ul. Chłodnej 5, odbyła się konferencja w inspekcji pracy, na której zatarg zlikwidowano w drodze układu polubownego, przyczem firma zobowiązała się wypłacić zaległe pobory za pracę.

Na konferencji w inspekcji pracy w sprawie zawarcia umowy zbiorowej na nadchodzący sezon budowlany w przemyśle instalacyjno - kanalizacyjnym, strony sprecyzowały swoje stanowiska. Narazie do porozumienia nie doszło. W sprawie tej będą prowadzone pertraktacje.

Z miasta

SEJM AKTORSTWA

Dzisiaj, 9 b. m., rozpocznie się nadzwyczajny walny zjazd delegatów Z. A. S. P.'u, poświęcony wyłącznie sprawom i zagadnieniom artystycznym. Otworzy go przewodniczący honorowy Związku Józef Śliwicki. Zjazd odbywać się będzie w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej (Trębacka 10).

LOMBARD MIEJSKI

będzie załatwiał w Wielki Piątek i Wielką Sobotę jedynie wykupy i zastawy, bez prolongat, w godzinach od 8-ej do 11-ej.

Dla najbiedniejszych na święta

Na święta dla najbiedniejszych w administracji naszej złożono następujące ofiary:

P. J. Klarowicz na jajko dla najbiedniejszych zł. 3, bezimiennie na biednych zł. 20. P. Z. R. zł. 2 dla najbiedniejszych, bezimiennie paczka. Za wszystkie te ofiary dziękujemy w imieniu naszych biednych, i przypominamy że wszystkie ofiary należy składać w naszej administracji (Zgoda 1) do działu ofiar.

Czytelnicy, którzy mogliby ofiarować biednym coś do jedzenia, proszeni są o składanie paczek do piątku (10. IV.) rano włącznie.

RADJO

CZWARTEK, DNIA 9. IV.

6.30 „Kiedy ranne..." 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pł.). W przerwie o godz. 7.20 Dziennik por. 7.30 Program na dzisiaj. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Dziennik południ. 12.15 Muzyka (pł.). 13.10 Chwilka gosp. domowego.

15.15 Wiadom. o eksporcie. 15.20 Przegląd giełd. 15.30 Sekstet J. Klechniowskiej. 16.00 Aud. dla dzieci st. p. t. „Wiosna w puszczy i na wielkich wodach" (ilustrowana głosami ptaków) w opracowaniu St. Sumińskiego i J. Dylewskiego. 16.15 Koncert religijny z Konserwatorjum Warszawskiego. J. Bach: Chorał „O! Baranku Boży" — wyk. Br. Rutkowski (org.). J. Bach: Najdroższy Jezu i G. Haendel: Arja z oratorjum „Mesjasz" — wyk. M. Polińska-Lewicka z tow. org. C. Franck: Pièce heroique, wyk. Br. Rutkowski (org.). 16.45 Utwory na wiolonczelę z tow. fortepianu w wykonaniu Z. Adamskiej i prof. L. Ursteina. A. Corelli: Adagio, Fr. Schubert: Litanja, M. Rudnicki: Wspomnienie, L. Różycki: Nokturn. 17.00 „Rola mieszczaństwa lwowskiego w dziejach Polski" — odczyt wygł. dr. Al. Czołowski (ze Lwowa). 17.15 V-ty Koncert z cyklu „Najpiękniejsze sonaty Mozarta". Wyk.: L. Muenzer (ze Lwowa). W progr. Sonaty: c-moll (Koechel 475) i D-dur Koechel 576). 17.50 Pogad. aktualna. 18.00 G. Bizet: Muzyka do „Arlezjanki" (pł.). 18.30 „Film, plastyka, architektura". 18.40 „Jak spędzić święto?" 18.50 Program na jutro. 18.55 „Kącik dla młodzieży wiejskiej" — wygł. inż. Z. Kobyliński. 19.05 Koncert rekl. 19.35 Wiad. sport. 19.45 Pogad. aktualna.

20.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: premjera słuchowiska p. t. „Piotr Skarga" (w 400-lecie urodzin)) w opr. St. Miłaszewskiego. Skarga — KAZIMIERZ JUNOSZA-STĘPOWSKI

20.30 Transm. z Sali Filh. Warsz. W progr. **„MISSA SOLEMNIS" LUDWIKA VAN BEETHOVENA.** Wykonawcy: Ork. Filharmonji Warsz., oraz Chór im. Palestriny z Budapesztu pod dyrekcją W. Vaszy. Jako soliści wystąpią artyści Król. Opery Budapeszteńskiej: Bodo El. — sopran, Basilides M. — alt, Szekelyhidy Fr. — tenor, Mercy Z. — bas. W przerwie — Dziennik wiecz. oraz „Obrona przeciwgazowo-lotnicza". 22.30 Mała Ork. P. R. W przerwie o godz. 23.00 Wiadomości meteor. dla żeglugi powietrznej.

WIELKI PIĄTEK 10. IV.

6.30 Pieśń Wielkopostna. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Program na dzisiaj.

11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Dzien. południ. 12.15 Koncert solistów (pł.) 13.10 Chwilka gosp. domowego. 13.15 „Z rynku pracy"

15.30 Recital organowy F. Nowowiejskiego (z Poznania): J. S. Bach: Miałem wiele smutków (Fuga na temat motetu), M. Dupré: Droga Krzyżowa (dwa fragmenty), F. Nowowiejski: „Boże, czemuś mnie opuścił" (Fragment z poematu „Siedem Słów Chrystusa"). 16.00 Pogadanka dla chorych — w oprac. ks. M. Rękasa (ze Lwowa). 16.15 Koncert Ork. T. Seredyńskiego (ze Lwowa). 16.50 „Cud na pustyni" — obrazek słuchowiskowy dla dzieci st. w/g legendy S. Lagerlöff. 17.10 „Skarby Polski: „Drzemiące skarby rolnicze" — odczyt — wygł. prof. St. Biedrzycki. 17.25 „Minuta poezji": wiersz K. H. Rostworowskiego „Confiteor" — recytuje M. Wyrzykowski. 17.30 Aud. pasyjna ze Lwowa w wyk. Chóru Alumnów Seminarjum Duchownego we Lwowie Męka Pańska według św. Jana (słowa objaśniające ks. mgr. Stuglika) Fr. Suriano: Motety 4-głosowe: „Słowa Chrystusa na Krzyżu". 18.20 Poradnik sport. 18.30 Program na jutro. 18.40 Skrzynka roln. — inż. W. Tarkowski. 18.50 Koncert rekl. 19.35 Wiad. sport. 19.45 Komunikat śniegowy z Krakowa. 19.50 Biuro Studjów rozmawia ze słuchaczami P. R. 20.00 „Misterjum o Męce Pańskiej" Mikołaja z Wilkowiecka — fragmenty w oprac. T. Terleckiego 20.20 Koncert muzyki symfonicznej (pł.) 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 „Obrazki z Polski współcz." 21.00 **JÓZEF HAYDN: „SIEDEM SŁÓW CHRYSTUSA NA KRZYŻU" W WYK. ORK. SMYCZKOWEJ P. R. POD DYR. MIECZYSŁAWA MIERZEJEWSKIEGO. UTWORY POETÓW POLSKICH OD XV DO XX WIEKU WYBRAŁ I TEKST OPRACOWAŁ W. HULEWICZ, RECYTUJE I. EICHLERÓWNA.** 22.15 Skrzynka techn. — red. W. Frenkiel. 22.30 Muzyka poważna (pł.) J. S. Bach: Fragment z kantaty „Actus tragicus" Adagio z koncertu skrzypcowego E-dur (w wyk. M. Elmana). L. v. Beethoven: Marcia funebre z symfonji Es-dur (Eroica), Fr. Szubert: Allegro moderato z symfonji h-moll (niedokończonej), F. Mendelssohn: Bartholdy: Nokturn, O. Respighi: Pinje rzymskie, L. Różycki: Legenda (St. Niedzielski — fort.). W przerwie o godz. 23.05 Wiad. meteor. dla żeglugi powietrznej.

KINA

ACRON: „Jaśnie Pan Szofer" i „Zaczarowany Chleb".
ADRIA: „Koenigsmark".
AMOR: „Ostatnia Serenada" i „Dziewczę z Obłoków".
ANTINEA: „Hrabia Monte Christo" i „Coraz wyżej".
APOLLO: „Ewa".
AS: „Świat się śmieje".
ATLANTIC: „Kapitan Blood".
BAŁTYK: „W cieniu gilotyny".
BIS: „Sen Nocy Letniej" i dod.
CAPITOL: „Bohaterowie Syberu".
COLOSSEUM (Duże): „Dawid Copperfield".
CASINO: „Dzisiejsze czasy".
COLOSSEUM (Małe): „Bunt zwierząt" i dod.
CORSO: „Kocham wszystkie kobiety" i rewja.
CZARY: „Ostatni Posterunek".
ELITE: „Jaśnie Pan Szofer" i „Zakochany Zegarmistrz".
ERA: „Gabinet figur woskowych" „Kobieta Tarzan".
EUROPA: „Top - Hat", ponownie w cylindrach".
FAMA: „Oskarżam cię matko".
FILHARMONJA: „Jej ekscelencja Babka".
FLORYDA: „Legjon Nieustraszonych" i „Nasi Chłopcy Marynarze".
FORUM: „Zapomniany człowiek" i „Piotruś".
HELIOS: „Kochaj mnie tylko".
HOLLYWOOD: „Miłość na dworze wiedeńskim".
ITALJA: „Kocham wszystkie kobiety".
KINO PAR. ŚW. ANDRZEJA: „Przeor Kordecki - Obrońca Częstochowy".
KOMETA: „Pod pałacem niebem Argentyny".
LOS: „Antek Policmajster".
MAJESTIC: „Małżeństwo na bezdrożach".
MARS: „Kocham wszystkie kobiety".
METEOR: „Kwiaciarka z Prateru" i „Skandale Miljonerów".
MARS: „Jaśnie Pan Szofer".
MEWA: „Zaczęło się od pocałunku", „Tajemnice salonu piękności".
MIEJSKI: „Złotowłosy Brzdąc", „W Krainie miodu".
MUCHA: „Wesoła Wdówka", „Zamarłe Echo".
NOWA TOMBOLA: „Dom Nr. 56", „Folies Bergères".
OKO PRASKIE: „Napad na Kongo" i dod.
PAN: „Pan Twardowski".
PETIT TRIANON: „Nasze słoneczko" i „Niedokończona Symfonja".
POPULARNY: „Pojedynek ze śmiercią" i rewja.
PRAGA: „Dodek na froncie". rewja.
RAJ: „Wróg we krwi" i dod.
RENA: „Rapsodja Bałtyku" i dod.
RIALTO: „Czarny Anioł".
ROMA: „Król Królów" do czwartku włącznie.
ROXY: „Dodek na froncie".
SFINKS: „Zew krwi" i rewja.
SOKÓŁ: „Noc Weselna".
STYLOWY: „Bounty".
ŚWIATOWID: „Mleczna Droga".

Ogłoszenia drobne

Z teatrów

Rodzina Massoubre

Sztuka w 3-ch aktach — 10 odsłonach Jacques Devala w Teatrze Polskim

Jest to sztuka, która nie może się podobać, jak nie mogłaby się nam spodobać, ujrzana nagle w lustrze nasza własna twarz, napiętnowaną złemi namiętnościami i cynizmem. Nie znam dramatu równie okrutnego, jak ta „Modlitwa za żyjących". Każda z dziesięciu scen, ukazujących dzieje mieszczańskiej rodziny Massoubrów na przestrzeni długich sześćdziesięciu lat, jest ostrem i brutalnem oskarżeniem życiowej ugodowości.

Nie zdaje mi się bowiem, aby „rodzinę Massoubre" można było traktować wyłącznie jako sztukę, poświęconą mieszczaństwu. Przynajmniej u nas. We Francji mieszczaństwo posiada wielowiekową tradycję i stanowi klasę wyraźnie określoną i jednolitą. Pisząc swoją sceniczną sagę rodzinną, Deval mógł, jako francuz, pisać tylko o mieszczaństwie. U nas atmosfera obyczajowa ułożyła się inaczej, niż na zachodzie. Trudno mówić obecnie w naszych warunkach życiowych o jakiejś jednolitej warstwie mieszczańskiej. Gdzież jest to mieszczaństwo np. w Warszawie? Może przed wojną jeszcze istniało, dzisiaj jednak jest już pustym dźwiękiem, pozbawionym pokrycia w rzeczywistości. Mam wrażenie, że ostatnie dwudziestolecie w sposób gruntowny przetasowało nasze środowska. Jesteśmy świadkami ciągle wzrastającej liczebności t. zw. inteligencji miejskiej. A identyfikować inteligencję z mieszczaństwem byłoby grubą omyłką. Inteligencja niema tradycji. Jednoczy się w niej zarówno dół społeczny, jak góra. Syn ex-ziemianina i syn robotnika, czy chłopa, pracując w jednem biurze, upodabniają się po pewnym czasie do siebie i tracą właściwości sfery, z której wyszli, podporządkowują się wspólnemu stylowi inteligencji, który mierzy się wysokością zarobków. Jesteśmy zróżniczkowani do ostatnich granic i w olbrzymim procencie pozbawieni środowisk.

Dlatego fałszem byłaby na naszym gruncie taka polska rodzina Massoubre'ów. Gdyby u nas podjął ktoś podobny temat i zechciał pokazać dzieje jednej rodziny od 1873 do 1935 roku, okazałoby się, że najmłodszy jej przedstawiciel nie byłby wiernem odbiciem swego ojca.

Deval całą swoją sztukę buduje na powtarzalności pewnych niezmiennych cech rodzinnych. Wszyscy Massoubre'owie zdradzają żony i pomnażają majątek. Ich sposób myślenia i reagowania jest we wszystkich pokoleniach ten sam. Maurycy Massoubre nawiązuje romans z mamką nowonarodzonego syna, Piotra, a po sześćdziesięciu latach syn Piotra uczyni to samo z przyjaciółką niedawno zmarłego ojca. Massoubre'owie są cyniczni, bezwzględni, idąc przez życie siłą, zwyciężając poprzez cudze tragedje.

Ale Deval z taką siłą obnarza ciemne instynkty człowieka, tyle prawdy wkłada w najbanalniejsze sytuacje życiowe, prezentuje przytem tak wysoki kunszt dramatyczny, iż dla widza polskiego sztuka jego przestaje być ponurym obrazem francuskiego mieszczaństwa — nabiera zato szerszego znaczenia.

Jeśli wspomniałem na wstępie, dlaczego utwór Devala nie może się podobać, miałem to na myśli, iż z wyjątkową bezwzględnością odsłania w bohaterach te najgorsze ludzkie impulsy, które tkwią w każdem dziecku. Dewizą Massoubre'ów jest łatwe i przyjemne życie. To tkwi w każdym człowieku. Jeśli uczyniłbym Devalowi jakiś zarzut, to ten, że tylko zło dostrzegł w ludziach. Dlatego ta „Rodzina Massoubre" jest tak koszmarna, tak beznadziejnie gorzka i pesymistyczna. I taka bolesna, gdy wersetom modlitwy za żyjących, rozpoczynającym i kończącym sztukę, towarzyszą czyny, będące zaprzeczeniem modlitwy.

Niema u Devala ani jednego jaśniejszego przebłysku. Jeśli zdarzy się, że w którymś z bohaterów zadrga jakaś lepsza nuta, zaraz ją autor ucina i niby za chwilę słabości bierze sobie odwet spotęgowanym cynizmem. Obcujemy z ludźmi, którzy w nic nie wierzą i niczego istotnie nie kochają. W pierwszej odsłonie najstarszy z Massoubrów, starzec, stojący nad grobem, tak mówi, gdy się dowiaduje o narodzinach prawnuka: „Będzie się męczył. I poco?". A gdy umierający Piotr widzi zjawę nieżyjącej żony, padają z jej ust takie słowa: „Twój oddech nie poruszy już nawet zwiędłego liścia. A oddech, który porusza światem, jest jeszcze słabszy". Nic więc nie pozostaje. Głucha, tragiczna noc. A jednak, mimo tego przygnębiającego wrażenia, sztuka jest ożywcza. Pobudza do myślenia. Wstrząsa. Wyrywa z gnuśności i ospalstwa. Dobrze się stało, że ją nam pokazano.

Reżyserował „Rodzinę Massoubre" Leon Schiller. Komunikaty teatralne donoszą, że przedstawienie kończy się obecnie o godzinę wcześniej. Wyszło to spewnością sztuce na dobre. Schiller świetnie ujął pojedyńcze obrazy, dał im plastykę i wymowę, stuszował jaskrawości, ale w tem zaabsorbowaniu się fragmentami przeoczył montaż całości. Po dokonaniu pewnych skrótów w tekście, zarzut ten niema już pewnie racji.

Drugim minusem premjery była fatalna dykcja wielu wykonawców. Niektóre sceny (np. scena z księdzem, albo ze zjawami) były zupełnie niesłyszalne. Do pierwszych rzędów dochodził jakiś niewiadomy bełkot. Cóż mówić o galerji.

Z wykonawców największy ciężar przypadł w udziale **Junoszy - Stępowskiemu**. Poznajemy go mężczyzną trzydziestoletnim, żegnamy starcem. Te powolne przemiany oddał Stępowski z dużą prawdziwością, najsilniej jednak przemówił w scenach końcowych. Równy, jeśli nawet nie większy sukces odniosła **Janina Piaskowska** w niewielkiej stosunkowo roli. Talent tej młodej artystki znakomicie się rozwija. Przed tygodniem zaledwie oklaskiwaliśmy ją za doskonałą Eurydykę w „Orfeuszu" Cocteau, teraz znowu wysunęła się na czoło licznego zespołu. A jest ten zespół bardzo liczny, afisz zawiera kilkadziesiąt nazwisk, nie sposób więc wszystkie wymienić. Trzeba jednak choć krótko zaznaczyć, że brali w przedstawieniu udział i dobrze się ze swoich ról wywiązali pp.: **Kuncewiczówna, Macherska, Wasiutyńska, Buszyński, Chmielewski, Fritsche, Małgorzewski, Michalak, Pawłowski.**

Dekoracje **Roszkowskiej, Sigmunta i Ujejskiego** bardzo dobre. **J. Andrzejewski.**

Świąteczne ciągnienie loterji

Główne wygrane

20.000 zł. nr. 179461.

5.000 zł. nr. 1835 29379 49379 56685 157389 166410 182607 188561.

2.000 zł. 2760 7093 16340 43096 48617 78566 136153 135676 143096

1.000 zł. nr. 5178 6152 10030 10618 11551 12532 16557 17107 16342 19881 19634 26083 30879 31135 35200 39660 41971 45274 51450 54957 55933 63985 64359 65271 69898 72196 73857 73116 77744 75171 79479 84066 84186 87418 89643 90279 93670 98457 100282 100995 100996 102872 103579 105410 106113 106258 108774 109240 112426 113441 113760 116308 122963 127118 128547 131835 133659 136151 136985 137114 138145 141932 142343 144922 146206 147493 146195 148175 148838 146274 150387 155185 115575 157620 158579 158948 161417 163022 163437 166953 163437 168175 169193 165631 171238 171578 172480 174447 178302 177690 178429 179955 179455 179434 180566 180827 182364 187522 192109 191619 190246.

Wyragne po 200 zł.

0068 210 65 1019 2331 589 853 3283 984 4659 748 838 5293 366 621 6552 760 90 811 7848 94 8626 923 51 9024 845 10030 58 301 991 11211 390 526 560 12691 703 13101 374 586 945 14505 15097 408 570 607 846 934 16122 340 59 17044 407 851 18660 83 19380 519 614 21606 22088 145 293 23358 586 880 24031 144 25265 26070 27808 28200 29353 30094 498 628 31025 101 32009 99 33438 75 34922 37 73 35267 38844 39175 220 40096 41195 385 417 42560 95 953 43109 294 536 847 44419 45230 864 46734 81 47051 48279.

50064 295 589 679 51063 192 698 52259 573 96 53957 55047 56159 57127 68 855 986 58152 263 59571 858 60426 82 61314 62140 273 897 63088 809 418 566 93 64361 916 65138 82 254 597 745 66913 67480 668 68915 70724 71194 431 685 72426 82 715 860 73089 146 228 37 74152 56 622 76592 936 77345 588 78152 79780

81067 80 225 301 82204 820 28 83353 993 84849 85045 404 936 87267 88212 70 89281 90023 234 502 617 91519 657 795 92010 884 768 93188 94629 716 95210 733 43 892 96456 730 889 98263 498 99549 904

100050 101667 878 102089 113 618 103293 104568 105145 447 495 769 107815 996 108585 109130 110243 766 111008 327 45 666 998 112248 583 113585 14853 115347 380 560 116277 341 420 118375 704 120181 121539 813 122293 123468 578 718 124014 212 506 686 707 781 125016 525 583 683 801 126986 128286 407 496 129141 148 409 993 130550 725 131468 132106 498 411 655 756 133472 134142 292 439 742 938 135153 304 524 634 136381 855 949 138284 296 814 139110 458 742 140501 552 783 889 141066 163 802 142196 511 676 143320 515 144082 146626 673 827 866 147171 148243 149458 150390 570 151159 388

152456 153064 256 154021 448 677 797 155222 367 544 156184 157557 956 158036 565 86 015 159273 364 160525 899 161183 654 162128 200 163406 164026 70 165208 65 933 166065 699 887 168201 169486 170017 198 509 999 171578 752 172306 173292 472 808 174526 175815 176294 177109 409 179115 852 180484 911 181132 182356 731 934 183009 184590 185415 16 688 187086 850 995 188320 613 190274 855 191196 193427 672 194244 392 870 81.

Wygrane po 100 zł.

108 295 312 35 78 733 854 987 1422 21 633 71 74 82 774 830 35 2326 52 476 571 752 760 17 3434 560 678 897 4075 331 424 674 747 90 890 5132 61 258 305 2 69 715 57 833 968 77 6083 271 301 548 54 78 766 915 7055 263 302 31 453 502 43 82 636 807 969 8201 50 75 325 33 537 87 804 41 9174 208 44 58 60 668 773 873 930 10202 44 57 81 328 34 95 435 66 528 656 717 954 11740 958 59 12039 230 393 865 984 13027 454 614 18 902 14071 259 428 566 666 784 877 15003 62 83 100 14 28 270 422 715 814 64 976 16015 165 449 77 734 17081 330 451 647 830 975 77 18172 89 346 65 677 794 836 19288 322 547 77 663 99 20229 97 356 496 511 64 700 21 39 70 72 904 21269 536 403 59 609 966 22005 352 95 457 516 606 745 68 872 23043 69 209 18 441 516 43 937 98 24159 269 379 464 67 577 655 776 92 863 71 972 25088 190 738 921 26060 559 639 27052 280 516 771 28060 114 215 580 767 96 29205 99 355 79 520 80 602 839 85 30102 541 76 906 31055 372 477 84 543 620 46 55 911 28 44 32160 316 583 600 37 702 61 803 90 33078 95 320 429 752 921 83 34014 256 394 466 681 719 834 35125 46 297 306 33 474 75 527 732 86 811 908 36408 62 956 57 65 37143 91 453 558 885.

38475 568 69 96 617 50 67 712 15 39167 317 22 23 479 699 786 40326 35 51 84 583 88 816 48 41142 464 520 716 958 42237 485 739 43227 405 28 41 75 90 544 69 629 718 69 835 935 44116 34 234 96 378 465 573 690 73 45058 876 46004 170 79 294 541 92 686 708 809 925 95 47038 202 98 421 520 618 745 55 827 48014 59 79 272 454 884 935 72 49052 89 114 244 324 624 715 851.

50200 18 526 38 727 801 15 964 51052 226 33 308 42 57 91 614 26 824 35 47 52147 92 391 406 848 912 53214 434 519 603 10 83 814 61 54037 43 70 101 29 462 717 78 55060 281 314 585 96 959 56071 199 222 81 314 47 89 441 87 556 73 600 885 57029 246 52 301 485 619 24 58155 97 345 477 532 82 84 797 812 56 947 59162 212 739 805 955 60000 183 87 395 511 769 809 61270 390 501 46 97 928 62268 306 27 517 37 731 883 63050 594 856 59 967 64184 660 773 879 65029 279 575 606 56 66 811 66047 287 808 67011 137 279 404 511 635 715 68355 800 69032 125 59 885 400 514 604 711 830 964 70338 491 818 31 46 68 71049 106 22 252 328 688 89 718 852 76 961 72142 503 86 97 907 73001 15 489 558 707 14 880 80 992 74268 670 728 998 75078 245 351 511 82 615 76 928 76036 398 436 661 60 741 77012 47 119 32 228 320 582 665 770 912 65 78137 69 217 26 460 554 615 782 40 829 79139 300 491 531 41 646 752

80037 119 224 46 301 610 72 708 9 46 886 99 903 81521 548 669 904 82152 201 351 75 433 85 524 96 777 958 88229 878 621 893 930 71 84182 365 433 562 668 710 13 60 71 951 85258 335 754 816 951 86113 598 775 820 994 87651 747 998 88070 869 422 25 525 80 635 853 89072 241 828 742 829 942 90021 243 95 399 755 959 91114 23 239 421 513 45 58 707 94 868 931 92002 74 79 114 51 285 463 82 655 93182 536 48 681 788 865 94000 14 455 98 539 95 96 740 90 890 994 95196 212 478 626 782 879 96044 89 186 97 201 369 526 60 718 62 96 948 97159 69 396 499 626 818 909 24 98117 55 63 218 37 72 871 422 580 745 868 962 83 99297 357 484 93 599 641 778 887.

100037 172 185 356 361 501 551 787 805 101636 671 705 849 871 889 102758 942 103215 276 297 505 547 780 852 922 104034 072 269 492 686 731 853 105181 817 347 416 953 106205 248 345 368 413 476 600 756 845 953 967 107024 127 184 210 730 108240 281 339 367 457 489 574 661 667 792 803 838 109285 393 434 486 768 826 884 954 110052 057 102 557 641 920 949 951 111165 303 493 626 112024 045 050 232 267 326 855 90 113297 305 448 567 114059 497 514 670 852 901 948 115045 144 147 205 278 317 413 563 636 936 116181 625 117030 172 362 441 521 605 695 737 759 770 848 969 118058 182 401 416 473 585 754 88 826 853 925 955 997 119041 146 453 502 703 774 914 120082 161 168 386 625 665 759 787 907 927 940 967 121110 466 546 600 610 696 723 122021 226 247 770 123011 078 367 482 768 739 999 124091 624 658 909 125421 502 126059 192 450 489 614 764 875 127202 270 287 377 434 471 508 545 588 615 854 128063 206 249 603 690 800 877 992 129059 142 239 268 336 519 619 963 130066 236 337 599 673 689 872 131353 837 828 965 132348 434 719 133265 475 537 688 877 916 134101 112 45 490 642 672 769 15095 469 723 766 793 805 853 855 879 954 136111 150 177 531 137213 276 282 603 629 713 839 937 138012 022 119 192 225 242 709 728 885 139144 401 503 515 638 783 922 140176 218 528 529 520 141078 221 382 664 693 701 897 902 904 142114 301 425 679 969 999 143151 182 234 478 522 834 850 869 962 144024 080 119 120 129 215 580 634 640 724 145112 273 370 617 656 670 811 816 146059 200 340 367 471 809 872 147139 313 607 630 66 755 775 148160 343 360 406 493 721 945 962 149188 186220 338 374 554 934 150351 378 453 540 568 888 901 927 982 151007 043 179 267 298 572 585 586 645 681 668 798 882.

152236 401 11 59 652 153080 264 333 441 697 731 918 154289 406 533 95 799 155039 47 110 280 576 84 752 856 97 156162 75 301 664 96 731 76 920 157425 97 528 813 52 89 979 158231 537 613 744 48 824 907 159069 125 323 455 501 160042 81 111 48 217 624 762 826 44 161075 164 95 273 338 418 551 653 162039 168 90 251 58 726 163124 206 388 636 83 64 82 164225 372 554 938 165065 18 511 704 9 38 968 166029 60 343 79 573 78 98 743 974 167257 304 416 549 675 79 709 168010 36 129 30 33 93 235 336 65 826 28 943 169244 348 52 458 80 670 740.

170023 196 558 640 55 789 817 53 171101 8 390 500 97 648 172387 808 20 63 907 19 55 75 96 173011 306 20 647 79 759 908 174095 112 51 237 873 90 175174 216 556 767 176141 47 67 390 419 51 543 678 786 823 27 40 910 28 177179 255 308 545 641 42 960 178174 202 34 500 46 56 799 179057 127 271 408 505 91 748 49 180085 97 112 19 21 84 486 603 35 45 86 812 181090 271 182038 81 133 337 81 405 74 572 183217 641 66 759 84950 144 210 417 85 538 956 185060 126 213 72 353 93 531 897 925 53 186004 103 310 48 511 849 977 187227 95 394 491 99 524 602 28 87 713 876 188346 404 44 507 24 83 723 26 61 832 189002 82 112 361 440 578 190219 327 73 595 647 773 84 811 191263 378 439 41 54 523 649 787 924 192520 705 15 73 824 193313 74 409 541 859 941 194018 45 106 306 668 735 875.

Samobójstwo pod kolejką

Smierć nieznanej kobiety

Pod pociąg Nr. 20 elektrycznej kolejki dojazdowej, między stacjami Reguły i Malichy, rzuciła się 27-letnia kobieta nieznanego nazwiska, ponosząc śmierć na miejscu.

Przy denatce nie znaleziono żadnych dokumentów, tylko książeczkę do nabożeństwa, w której tkwiła kartka z nazwiskami: Starwecow Zofja, Starmerowicz Kazimiera i Żelazowska Stanisława, uczenica 6 oddziału. Śledztwo w toku.

Upiekło się piekarzowi

Abdulle Alijewowi

Po dłuższym czasie obecnie w Sądzie Najwyższym znalazł się epilog licznych spraw piekarza. Tatara Abdułły Alijewa. Alijew wyrokiem łącznym skazany został za szereg przestępstw na karę 9 miesięcy więzienia.

Sąd Najwyższy na posiedzeniu jawnem umorzył wszystkie wyroki, skazujące piekarza.

Młodociani komuniści

Aresztowanie w sądzie 5 nieletnich świadków

ŁÓDŹ, 8. 4. Sąd Okręgowy w Łodzi rozpatrywał sprawę 24-letniego Aleksandra Trajtla, mag. matematyki i studenta 3 roku medycyny Uniwersytetu Poznańskiego, 18-letniego Franciszka Kukulaka oraz 17-letniego Henryka Grudzińskiego, oskarżonych o działalność komunistyczną.

Z inicjatywy Trajtla — jak opiewa akt oskarżenia — zorganizowana została w Zgierzu komórka K. Z. M. K., do której zwerbowano: 15-letniego Jana Błaszczyka, 15-letniego Stefana Rutkowskiego, 15-letniego Władysława Pajkerta, 15-letniego Jana Rosińskiego i 15-letnią Jadwigę Włodarczykównę.

Wszyscy oni zeznali obciążająco w śledztwie przeciwko Trajtlowi, Kukulakowi i Grudzińskiemu, natomiast na rozprawie sądowej cofnęli pierwotne swe zeznania.

Wskutek tego, z polecenia prokuratora podczas przerwy wszyscy wyżej wymienieni nieletni świadkowie zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu za złożenie fałszywych zeznań.

W wyniku rozprawy Sąd wydał wyrok. na mocy którego Aleksander Trajtel skazany został na 1 rok i 6 mies. więzienia i pozbawienie praw na 3 lata, Franciszek Kukulak na 6 mies. więzienia i pozbawienie praw na 2 lata i Henryk Grudziński na umieszczenie w domu poprawczym.

Ciągnienie 3 proc. Premjowej

Pożyczki Inwestycyjnej

W drugim dniu losowania 3 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej wygrane padły na numery następujące (pierwsze liczby oznaczają Nr. serji, — drugie — Nr. obligacji):

Po 500 zł. na N-ry: 525 — 2, 692 — 2, 1381 J 2, 1453 — 2, 1692 — 2, 1863 — 46. 2031 — 46. 2965 — 46, 2971 — 2, 3261 — 46, 3454 — 46, 3457 — 2 4653 — 2. 5377 — 2, 5820 — 46, 5851 — 2, 6346 — 46, 6857 — 46, 6971 — 46, 6975 — 46, 7763 — 2. 7846 — 46, 8226 — 2, 8485 — 46, 9129 — 2, 9318 — 2, 9403 — 46, 9547 — 2, 9804 — 46, 10368 — 46, 10788 — 46, 10828 — 46, 114 — 2, 11251 — 46. 11381 — 36, 11552 — 46, 11505 — 46. 2021 — 46, 12239 — 46, 12559 — 2, 12666 — 2, 13420 — 2, 13583 — 46, 13708 — 2, 14174 — 46, 14257 — 46, 14388 — 2. 14484 — 2. 15136 — 2. 15363 J 2, 15485 — 46. 16226 — 2, 16766 — 2, 17072 — 46, 17690 J 46, 18180 — 2, 18715 — 46. 18957 — 2, 18821 — 2, 19146 — 46, 20890 — 2. 21393 — 2, 21597 — 2, 21934 — 46, 22748 — 2.

Pa 300 zł. na N-ry: 3 — 23, 68 — 39, 1 — 39, 170 — 39, 195 — 20, 221 — 20, 266 — 35, 398 — 39, 337 — 23, 348 — 30, 390 — 30, 451 — 30, 513 — 23, 649 — 35, 556 — 23, 693 — 20, 762 — 30, 762 — 35, 806 — 30, 818 — 20, 838 — 20, 882 J 39, 1041 — 39, 1127 — 23, 1165 J 30, 1291 — 20, 1463 — 39, 1566 — 30, 1621 — 35, 1624 — 35, 1717 — 23, 1737 — 39, 1851 — 35. 1884 — 30, 1938 — 30, 1948 — 39, 1994 — 20, 2028 — 39, 2013 — 23, 2088 — 23, 2118 — 23, 2121 — 30, 2076 — 39, 2019 — 39, 2245 — 23, 2257 — 23, 2281 — 23, 2299 — 35, 304 — 35, 2348 — 39, 2640 — 39, 2649 — 39, 2683 — 23. 2810 — 35, 2877 — 23. 2931 — 39, 3079 — 20, 3127 — 30, 3155 — 35, 3181 — 20, 3184 — 30, 3341 — 35, 3390 — 35, 3409 — 35. 3524 — 23, 3662 — 30, 3658 — 20. 3699 — 20, 3643 — 30, 3715 — 20, 3673 — 39, 3847 — 39, 3917 — 35, 3931 — 39, 3967 — 20, 4044 — 20, 4057 — 35, 4194 — 39, 4194 — 30, 4217 — 30, 4227 — 30, 4291 — 23, 4280 — 39, 4314 — 35, 4440 — 23, 4465 — 39, 4531 — 39, 4568 — 30, 4616 — 30, 4698 — 23, 4618 — 20, 4627 — 23, 4702 — 23, 4729 — 23. 4834 — 20, 4852 — 30, 8741 — 39, 5027 — 39, 5070 — 23, 5080 — 20. 5129 — 30, 5316 — 39. 5337 — 30. 5387 — 23, 5393 — 35, 5439 — 39, 5488 — 35, 553 — 39, 5545 — 20, 5606 — 35, 5673 — 35, 5712 — 35, 5777 — 27, 5896 20, 5946 — 23, 6225 — 30, 6227 — 39, 6267 — 35, 6308 — 30, 6351 — 39, 6351 — 23, 6364 — 30, 6412 — 23, 6487 — 39, 6586 — 23, 6605 — 35, 6759 — 23, 6805 — 39, 6850 — 23. 6903 — 23. 6950 — 23, 6939 — 20, 6950 — 35, 7055 — 20, 7078 — 35, 7310 — 35, 7325 — 39, 7368 — 35, 7408 — 39, 7483 — 23, 7617 — 39, 7746 — 23, 7784 — 35, 7901 — 20, 8121 — 20, 8137 — 23, 8305 — 30, 8616 — 20, 8622 — 35, 8629 — 23, 8696 — 35, 8703 — 23, 7864 — 30, 8813 — 20, 8861 — 30, 8873 — 20, 8876 — 23, 8995 — 39, 9030 — 30, 9114 — 39, 9199 — 20, 9239 — 20, 9284 — 39, 9299 — 20, 9356 — 39, 9348 — 20, 9393 — 35, 9417 — 35, 9448 — 20, 9588 — 35, 9548 — 35, 9544 — 35, 9576 — 35, 9615 — 35, 9810 — 23, 9900 — 30. 9939 — 20, 9968 — 39, 10049 — 30, 10177 — 35, 10184 — 20, 10404 — 20, 10460 — 39, 10464 — 20, 10490 — 23, 10612 — 23, 10626 — 23, 10682 — 30. 10719 — 30, 10868 — 23, 10957 — 39. 11018 — 39, 11027 — 30, 11155 — 20, 11173 — 20. 11167 — 20, 11241 — 39, 11373 — 23. 11409 — 30. 11488 — 39, 11442 — 20. 11538 — 30, 11512 — 35, 11569 — 30. 11581 — 35, 11603 — 20, 11624 — 35, 11653 — 30, 11660 — 23, 11683 — 23, 11690 — 30, 11863 — 39. 11807 — 20, 11815 — 30, 11901 — 20, 11946 — 23, 12057 — 20, 12254 — 23, 12386 — 20, 12416 — 35, 12462 — 23, 12464 — 35, 12660 — 39, 1692 — 30, 12820 — 23, 12859 — 20, 12962 — 30, 13036 — 35, 13041 — 39, 13067 — 30, 13399 — 30, 13415 — 20. 13476 — 35, 13476 — 35, 13554 — 20, 13554 — 20, 13578 — 39, 13673 — 23, 13699 — 30, 13774 — 30, 13833 — 20, 13845 — 35, 14009 — 30, 14156 — 23, 14410 — 23, 14498 — 35, 14570 — 39, 14640 — 20, 14861 — 35, 14747 — 35, 14943 — 39, 14968 — 39, 14802 — 35, 15041 — 30, 15134 — 23, 15138 — 35, 15360 — 30, 15446 — 30, 15464 — 23, 15522 — 23, 15558 — 20, 15548 — 39, 15616 — 35, 15624 — 39. 15658 — 20, 15762 — 23, 15910 — 30, 15984 — 20, 16079 — 30, 16228 — 35, 16259 — 20. 16287 — 39, 16291 — 20, 16818 — 35, 16478 — 39, 16515 — 35 16527 — 30, 16593 — 39, 16626 — 23, 16636 — 23, 16636 — 23, 16722 — 30, 16779 — 23, 16731 — 30, 16680 — 39, 17018 — 30, 17110 — 20, 17188 — 30, 17194 — 20, 17254 — 35, 17305 — 35, 17360 — 39, 17373 — 39, 17776 — 30. 17826 — 39, 17828 — 30, 17851 — 20. 17875 — 35. 17960 — 35, 18172 — 35, 18265 — 35, 18457 — 30, 18455 — 20, 18459 — 23, 18484 — 30. 18521 — 23, 18609 — 39, 18682 — 30, 18699 — 30, 18825 — 35, 18858 — 30, 18909 — 23, 18945 — 39, 19115 — 20, 19168 — 20, 19263 — 20, 19338 — 23, 19351 — 35, 19351 — 23, 19431 — 30, 19413 — 23, 19435 — 23, 19487 — 23, 19472 — 30, 19535 — 30, 19555 — 20. 19617 — 30, 19624 — 35, 19509 — 39, 19729 — 20, 19810 — 23, 19909 — 39. 20106 — 20, 20195 — 30, 20318 — 20, 20360 — 35, 20442 — 30, 20493 — 35. 20612 — 30, 20620 — 20, 20695 — 35, 21024 — 20, 21039 — 20, 21187 — 39, 21210 — 20, 21214 — 23, 21241 — 23, 21283 — 20, 21252 — 39, 21270 — 39, 21371 — 35, 21470 — 23, 21472 — 39, 21544 — 35, 21578 — 35, 21675 — 35. 21703 — 20, 21837 — 20, 21943 — 30, 22029 — 20, 22057 — 39, 22115 — 39, 22345 — 23, 22434 — 39, 22502 — 20, 22547 — 20, 22599 — 35, 22604 — 35, 22718 — 39. 22824 — 35, 22889 — 23.

Konferencja prasowa

w Polskiem Radjo

W poniedziałek odbyła się w siedzibie Naczelnej Dyrekcji Polskiego Radja przy ul. Mazowieckiej 5 konferencja przedstawicieli prasy stołecznej, na którą przybyło przeszło 50-ciu reprezentantów pism codziennych i perjodycznych.

Z ramienia Polskiego Radja na konferencję te przybyli: Naczelny Dyrektor p. R. Starzyński, Dyrektor Programowy p. P. Górecki, Sekretarz Generalny P. R. inż. Karaffa-Kraeuterkraft i in.

Wiadomości z toru

Inowacje na torze mokotowskim

Nowe stajnie. — Świeże siły jeździeckie. — Zagraniczni trenerzy. — Kary

Jak zawsze, z rozpoczęciem się sezonu wyścigowego likwidują się jedne stajnie, na ich miejsce zaś powstają nowe.

STAJNIA ŻÓŁKIEWSKIEGO

Stosunkowo młoda stajnia p. Żółkiewskiego została zlikwidowana ze szkodą dla stołecznego turfu. A szkoda, gdyż p. Żółkiewski jest bardzo zamiłowanym sportsmenem, a stajnia jego była pod wzorowem kierownictwem menażera. p. Narewskiego. Jakie względy skłoniły p. Żółkiewskiego do likwidacji stajni niewiadomo nam. Sądzimy jednak, że na tor p. Żółkiewski powróci jeszcze, bowiem zatrzymał stadninę i źrebięta.

Wyścigi mają to do siebie, że czasami bywa okres kilkuletnich niepowodzeń, jednak właściciele tem nie powinni się zrażać, gdyż często jeden rok szczęśliwy pokrywa straty kilku niepomyślnych lat.

STAJNIA P. LOTHE'GO

Stajnię p. Żółkiewskiego nabył p. Lothe. Jest on znanym finansistą i na tem polu są to jego pierwsze kroki.

STAJNIA P. WOŹNIAKOWSKIEGO

O ile dotkliwie odczuliśmy wycofanie się z toru p. Żółkiewskiego, o tyle miło nam jest podzielić się z naszymi czytelnikami wiadomością, że wchodzi na tor znany hodowca, p. Woźniakowski. Dwulatki tej stajni zadebiutują we własnych barwach na początku sezonu jesiennego.

Młody stosunkowo hodowca, p. Woźniakowski, zdołał już wyhodować konie tej miary, co Casanowa, który wygral bodaj największą sumę po wojnie. W jednym bowiem tylko roku Casanova wygrał 175.000 zł. Dalej Bastylja, która w roku ub. odniosła entuzjastyczne zwycięstwo nad sprowadzonym z Niemiec Vogelweidem. Trudno nie wspomnieć tu i o Bałtyku i wielu innych koniach.

P. Woźniakowskiemu życzymy w nowych barwach dużych sukcesów.

P. PERETJATKOWICZ

Inspektorem toru został mianowany p. Stanisław Peretjatkowicz, które długoletnie swe doświadczenie jako sportsmen powinien wykorzystać dla dobra sprawy. Tego rodzaju stanowisko powinno pozostawać pod stałem kierownictwem ludzi doświadczonych, a nie ad hoc angażowanych, zawdzięczających swe stanowiska dzięki stosunkom osobistym, co w ostatnich latach po ustąpieniu p. Andrycza — można było stwierdzić.

P. MARJAN ZANGEN

Menażerem stajni p. Szwarsteina został p. M. Zangen. Jest on wybitnym gentlemanem trenerem, który swego czasu był jednym z najlepszych jeźdźców przeszkodowych w Austrji. Zdaje się, że będzie on miał wybitny wpływ na trening koni tej stajni. Nadmienić trzeba, że p. M. Zangen już po wojnie wygrał swemi wychowankami trzy razy „Derby": w Austrji, Czechach i Węgrzech oraz wiele wyścigów klasycznych.

Pozatem trzeba dodać, że trening koni stajni „Łochów" objął p. Gill, ojciec żokieja Gilla.

NOWI ŻOKIEJE ZAGRANICZNI

W roku bieżącym na torze naszym ukaże się kilka nowych, zagranicznych sił jeździeckich. Na specjalną uwagę zasługuje żok. Varga, który będzie dosiadał koni stajni „Lubicz". P. Varga jest jednym z najlepszym z żokieji w Europie, mającym za sobą 31 lat praktyki. Ogólna ilość wygranych przez niego wyścigów przekracza 1.500. Był on parę lat championem żokieji w Niemczech, Włoszech, Austrji i na Węgrzech. Jako jeździec reprezentuje klasę lepszą od znanego nam żok. Keogha. Dodać tu jeszcze wypada, że Varga stale dosiadał w Niemczech najlepszego konia Oleandra, który jeszcze dzisiaj jest pierwszym reproduktorem Niemiec. W r. 1928 Oleander pobił wysłane zagranicę na wyścig Forwarda i Granata.

P. Zangen sprowadził ze sobą do Warszawy młodego jeźdźca węgierskiego. Tamassi, który może się poszczycić około 40 zwycięstwami na torach węgierskich.

W stajni publicznej p. Stokowskiego będzie jeździł również niemiecki żokiej, Dauerland.

ODEBRANIE LICENCYJ

Żok. Michalczyk i jeźdz. Dylik zostali zawieszeni w swych funkcjach jeździeckich i prawdopodobnie w sezonie bieżącym koni dosiadać nie będą. Co do Dylika, mamy jeszcze w pamięci wyścig, w którym dosiadał on Gerarda. Mimo, że wyścig ten wygrał, należy mu się ta surowa kara.

Co do Michalczyka, uważamy, że jeżeli jeździł nie w gronie „rodziny", to nic mu zarzucić nie można.

Surowa kara, jaka tych dwóch jeźdźców spotkała, będzie odstraszającym przykładem dla reszty nieuczciwie jeżdżących żokeji.

Na torze naszym jest nieprawdopodobnie duża ilość t. zw. „robionych" wyścigów, czego zagranicą wogóle się nie spotyka. Dowodem tego są sprawozdania z wyścigów w Anglji, gdzie prawie nigdy nie stawia się żokejom zarzutów nieuczciwej jazdy, — u nas zaś niema bodaj dnia wyścigowego, żeby chłopaczki jakiejś małej „grandy" nie zaaranżowały.

Następny nasz artykuł p. t. „Jak grać na wyścigach" ukaże się w numerze jutrzejszym.

Przyjęcia w M. S. Z.

Minister Spraw Zagranicznych p. J. Beck przyjął w dniu 6-ym b. m. kolejno posła Norwegji w Warszawie p. N. Ditleff'a, nowego posła bułgarskiego p. Trojanowa, ambasadora francuskiego p. L. Noel• oraz ambasadora niemieckiego p. H. von Moltke, a w dniu 7-ym b. m. posła belgijskiego p. Paternotte de Lavaillée, posła węgierskiego p. A. de Hory i posła szwedzkiego p. E. Boheman'a.

A B C sportowe

SAMOLOTEM DO ATEN

Czworo czołowych naszych tenisistów: Jędrzejowska, Tłoczyński, Hebda i Spychała, wyleciało samolotem z Warszawy do Aten, zatrzymując się podrodze w Bukareszcie. Tenisiści nasi rozegrają w Atenach mecz z Grecją. W programie odbędzie się 7 spotkań.

POLONJA — MAKABI 6:0
SKODA — GWIAZDA 10:2

Wczoraj odbyły się w Warszawie dwa mecze piłkarskie.

Polonia pokonała Makabi 6:0 (1:0) zdobywając bramki przez Bulanowa II-go (2), Kulę (2), Bulanowa I-go i Puchniarza.

Skoda wygrała z Gwiazdą 10:2 (5:0). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Rusinek, Marjan, Żbroja, Geiger, i Baryła (po 2).

CO BĘDZIE Z WYŚCIGIEM KOLARSKIM POLSKA — NIEMCY?

W dniach 20—27 września odbędzie się wyścig kolarski trzech państw Francji, Niemiec i Belgji. Trasa wyścigu prowadzić będzie z Berlina do Paryża. W skład każdej drużyny wejdzie 12 zawodników. Wyścig odbędzie się w 7-miu etapach, z jednym dniem odpoczynku w Kolonji. Wyścig prowadzić będzie z Berlina przez Halle, Kassel, Dortmund, Kolonję, Antwerpję, Reims do Paryża.

Również we wrześniu przewidziany jest wyścig kolarski na trasie Berlin — Warszawa pomiędzy Niemcami i Polską. Aktualnem staje się pytanie, czy wspomniany wyżej wyścig trzech państw nie będzie kolidował z terminem wyścigu Polska — Niemcy.

OBOZY W. F. DLA ROBOTNIC

PUWF organizuje w nadchodzącym sezonie letnim następujące obozy W. F. dla robotnic fabrycznych:

1) obozy centralne propagandowe w dwóch turnusach po 2 tygodnie w lipcu i sierpniu w Sierakowie dla 500 uczestniczek, 2) obóz centralny wyszkoleniowy W. F. dla przodownic fabrycznych w lipcu w okresie 2-ch tygodni. Opłata 2-tygodniowa za pierwszy obóz wynosi 7 zł., a za drugi 5 zł. Ponadto odbędą się obozy okręgowe kilkudniowe lub tygodniowe lokalne.

OBRADY DELEGATÓW AZS

Delegaci wszystkich AZS-ów odbyli konferencję w obecności wicedyrektora PUWFU• ppłk. Zientkiewicza, delegata Min. W. R. i O. P. radcy Kulesińskiego oraz delegata rektora Politechniki Warszawskiej prof. Drewnowskiego.

W sprawach programowo - organizacyjnych delegaci uzgodnili swoje stanowisko co do projektu nowego ramowego statutu AZS i statutów AZS-ów. Oba projekty statutów będą zatwierdzone prawdopodobnie w końcu kwietnia r. b.

W sprawach finansowych rozpatrywano kwestję subwencjonowania w roku bieżącym sportu akademickiego przez państwo. Ministerstwo przyrzekło dalsze subwencje.

MECZ WARSZAWIANKI Z KLUBAMI ŻYDOWSKIEMI

Dziś, tj. we środę, o godz. 16-ej na boisku Skry ligowa Warszawianka rozegra towarzyski mecz piłkarski z reprezentacją żydowskich robotniczych klubów Warszawy.

Z WILNA DO KRÓLEWCA NA ROWERACH

Kolarze wileńscy mają zamiar zorganizować wyścig kolarski na trasie Wilno — Królewiec i w tej sprawie nawiązują pertraktacje z władzami sportu Prus Wschodnich. Wyścig odbyłby się na prawie rewanżu.

Jasnowidz w roli detektywa

Współpraca medjów z władzami śledczemi

Oddawna jest przedmiotem sporu w kryminalistyce, czy w śledztwie może być pożyteczna pomoc medjów, względnie jasnowidzów.

Jest rzeczą pewną, że zdolności szczególne, jakie przejawiają niektórzy ludzie, w wielu wypadkach służą do wprowadzenia w błąd, a nawet oszukiwania bliźnich. Dopóki jednak te sztuczki przeróżnych magów nie przynoszą komuś wyraźnej szkody, tak długo władze nie mają powodu do interwencji. Są jednak niewątpliwie wypadki, w których medja, czy wogóle ludzie obdarzeni nadzmysłowemi zdolnościami, w zadziwiający sposób mogą wyjaśniać rzeczy ukryte i rozwiązywać zagadki. Jeśli z usług tych ludzi korzystać zamierza policja śledcza, to w każdym razie powinna przystąpić do dzieła z jaknajwiększym sceptycyzmem, aby uniknąć błędów. Nigdy nie można wykluczyć, że wezwany przez policję do pomocy jasnowidz będzie usiłował wpłynąć na śledztwo w pożądanym przez siebie kierunku i obwinić osoby sobie niemiłe, względnie odciążyć swoich przyjaciół.

Dowodem niezwykłych możliwości jasnowidzów jest sprawa sądowa przeciwko pani Günther-Geffres, której zarzucano 30 oszustw. Oskarżona jasnowidząca została przez dwie instancje sądowe uznana za niewinną. Przedstawiła ona sądowi dostatecznie przekonywujące dowody swego jasnowidztwa. Spośród tych dowodów najciekawsza była sprawa kradzieży klejnotów hr. Eulenburg.

KASETKA Z KLEJNOTAMI

Hrabina odbywała podróż, w czasie której ukradziono jej kasetkę z klejnotami. Za radą znajomych udała się do p. Günther-Geffres. Już po pierwszych słowach hrabiny, przerwała jej jasnowidząca: „Proszę już nie mówić. Już wszystko widzę". Jasnowidząca podała następnie dokładny opis złodzieja i poszczególnych klejnotów. Opisała przytem tak szczegółowo jedną z bransolet, że dopiero po odzyskaniu klejnotu hrabina stwierdziła ścisłość opisu. Nadto jasnowidząca dokładnie określiła schowek, w którym znajdowały się klejnoty. Według jej wskazówek udano się do garażu w którym hrabina wynajmowała samochód na czas podróży, i tam na najwyższej półce szafki z narzędziami znaleziono klejnoty w skórzanej torbie. Aresztowany sprawca kradzieży potwierdził swemi zeznaniami w najdrobniejszych szczegółach podany poprzednio przez jasnowidzącą opis całej historji.

TRUP W JEZIORZE

Inny zadziwiający wypadek zaszedł w miejscowości Woymans, gdzie znikł bez śladu w czasie zabawy dożynkowej syn bogatego gospodarza. Wezwana przez rodzinę zaginionego p. Günther-Geffres poleciła zaprowadzić się na miejsce, gdzie ostatni raz widziano zaginionego. Tam wpadła w trans i poprowadziła następnie towarzyszących jej krewnych zaginionego do szosy, odległej o trzy kilometry. Tu oświadczyła. „W tem miejscu przejechał go samochód. Ludzie z samochodu wzięli go ze sobą i trupa wrzucili w jezioro". Po przybyciu nad brzeg jeziora oświadczyła jasnowidząca: „Zmarły leży tu i będzie znaleziony. Ma kapelusz na głowie i leży w mule głową w dół, nogami do góry. Po długotrwałych poszukiwaniach rzeczywiście znaleziono zwłoki zaginionego w dziwnej pozycji, opisanej przez jasnowidzącą. Położenie zwłok było również wskazane dokładnie.

GRAFOLOGJA

Ciekawe doświadczenia czyniono również z grafologami. Przebywającemu w Polsce R. Schermanowi przedstawił swego czasu adwokat wiedeński Liszt podpis pewnego analfabety, który umiał tylko się podpisać Kartka z podpisem była włożona do koperty z małem wycięciem, przez które widać było tylko dwie początkowe litery podpisu. Grafolog Scherman oczywiście nie wiedział, czyje jest to pismo i że kartka ukryta w kopercie zawiera tylko jedno słowo, t. j. nazwisko analfabety. Nie wiedział też, że jest to podpis mordercy skazanego przez sąd, i to nieżyjącego już od kilkunastu lat.

Mimo to grafolog zaskoczył wszystkich obecnych przy doświadczeniu, podając zgodne z prawdą określenie autora dwu liter. Nietylko scharakteryzował trafnie człowieka, którego ręką przedstawione mu dwie litery były napisane, ale nawet kilka istotnych szczegółów powiedział o jego żonie.

Tych kilka przykładów świadczy, że nie można całkowicie lekceważyć jasnowidztwa w kryminalistyce. Oczywiście, należy jednak zawsze, używając tej broni w walce z przestępstwem, nie zapominać o wielu brakach takiej metody i możliwościach pomyłek.

Miljonowa fundacja Rockefeller'a

z zastrzeżeniami

Fundacja filantropijna Rockefeller'a w Nowym Jorku, która wydała już na różne cele setki miljonów dolarów, przeznaczyła obecnie z polecenia J. Rockefeller'a sumę 120.000 funtów (3 miljony złotych) na cele budowy zakładu dla nerwowo chorych w Londynie. Fundacja ta różni się jednak zasadniczo od wszystkich innych tem, że zawiera poważne zastrzeżenie.

Otóż, Rockefeller postawił jako warunek sine qua non zrealizowania celów dotacji zebranie w ciągu dwóch lat przez filantropów angielskich takiejże sumy na ten sam cel. Jeśli więc w ciągu dwóch lat nie uzbiera się w Anglji suma 120.000 funtów, fundacja Rockefeller'a upada i zostanie przekazana innemu krajowi w Europie na tych samych warunkach, tak samo w celu budowy zakładu dla nerwowo - chorych. Gdyby jednak ofiarodawcy angielscy dopisali, 31 grudnia 1937 roku wypłaci Rockefeller 60.000 funtów na koszty budowy urządzenia i zakup najnowszych aparatów medycznych.

Można przypuszczać, iż fundacja Rockefelle'a zostanie się jednak w Anglji, gdyż konjunktura obecna, bardzo pomyślna dla tego kraju, pozwala ludziom bogatym na szafowanie większemi sumami w celach społecznych. Właściwa przytem Anglikom duma nie pozwoli im na swego rodzaju upokorzenie, jakiem byłoby cofnięcie fundacji i przekazanie jej innem ukrajowi. Rockefeller nie zawiedzie się napewno w swych nadziejach i zastrzeżenie fundacyjne zostanie prawdopodobnie w krótkim czasie dopełnione.

Srebrnych kul nie brak w angielskich skarbcach amunicji finansowej.

Polityka w sądownictwie Ameryki

Na marginesie procesu Hauptmanna

Sprawa Hauptmanna, domniemanego zabójcy dziecka Lindbergha, którego życiem żonglowano jak piłką przez szereg tygodni, wskazuje na wielkie niedomagania prawno - sądowe w U. S. A. Przyczyną tragedji, która rozegrała się po drugiej stronie Atlantyku, jest niewątpliwie specyficzna organizacja sądownictwa amerykańskiego, w której brak jest jednolitego ustroju sądów, tradycji prawniczej i niezależnego sędziego.

Sądownictwo amerykańskie dzieli się na stanowe i związkowe. Stanowe jest oparte na zupełnie innych zasadach organizacyjnych dla każdego z 48 stanów. Najniższą instancją w każdym ze stanów są sędziowie pokoju (justice of the peace) bez żadnego specjalnego prawniczego wykształcenia, wybierani na 2 lata jako posłowie, a więc zupełnie zależni od partji, która ich popierała. Wobec specyficznych metod wyborów amerykańskich, robionych przez t. zw. political boss, aparaty partyjne, gdzie decydującym czynnikiem w wyborze kandydata jest jego majątek, zdarza się, że koledzy bogatych gangsterów zasiadają na stolcach sędziowskich.

Sędziowie pokoju rozpatrują drobne sprawy karne i cywilne. Wynagrodzenia żadnego z funduszy publicznych nie pobierają, natomiast otrzymują za swe czynności opaty od spraw, któremi to opłatami dzielą się z policją i prokuratorem. We wszystkich miastach Stanów wytworzyła się specjalna kasta oficjalnych „naganiaczy", mile widziana przez sędziego i policję, której zadaniem jest dostarczanie klienteli sędziemu.

W większych miastach czynności sędziów pokoju są wykonywane przez sądy policyjne lub t. zw. magistralne, których sędziowie pobierają pewne stałe wynagrodzenie, oraz sądy specjalne, familijne, zajmujące się sprawami rozwodowemi i opieki nad dziećmi, sądy ruchu (traffic courts), które karzą zbyt zapalonych automobilistów, będących jedną z plag Ameryki itp. Wszystkie te sądy niższych instancyj załatwiają sprawy szybko, bez dochodzenia, bez śledztwa, nawet bez protokułu na rozprawie. Zasadą w nich jest tempo iście amerykańskie, gdyż niektóre sprawy trwają zaledwie kilkadziesiąt sekund. Odbija się to oczywiście na słuszności wyroków.

Pierwszą instancję ogólną stanowią sądy zwane „County Courts". Sędziowie w tych sądach są już wprawdzie prawnikami (poczęści członkowie rad adwokackich), jednakże zajmują oni również swe stanowiska na zasadzie wyborów w drodze powszechnego głosowania raz na cztery lata i w ten sposób zależni są od partji.

Postępowanie przed temi sądami różni się zasadniczo od naszego. Sędzia występuje w roli obserwatora i strażnika porządku. W sprawach karnych cały ciężar badania świadków, dostarczania dowodów rzeczowych spoczywa na prokuratorze i adwokacie. Sędzia na zasadzie przeprowadzonego dowodu orzeka, nie ma on zaś, jak u nas, naczelnego zadania sam dociekać prawdy i sprawdzać wątpliwe okoliczności, o ile nie zostały one podniesione przez strony.

Gdy sprawa jest zawiła, przechodzi z sądu jednostkowego do sądu przysięgłych „jury". Drugą i najwyższą instancją stanową jest „State Supreme Court". Nawet jednak i w tym sądzie sędziowie są wybieralni i zależni od wpływów partyjnych.

Sądownictwo związkowe, oparte na zasadzie nominacji dożywotniej, znacznie lepiej spełnia swe zadania. Zakres jednak działania tych sądów jest ograniczony do spraw specjalnych, natury poczęści administracyjno - konstytucyjnej, i dlatego rola ich w życiu przeciętnego obywatela amerykańskiego, jest znikoma.

HUMOR

WEDLE STAWU GROBLA

— Panie — woła portjer w domu towarowym — przecież pan wsiadł do windy ciężarowej! Czy pan nie umie czytać?

— Uspokój się pan, ważę 180 kilo!

2.500.000 radjopajęczarzy

na 27 milj. abonentów

Opierając się na oficjalnych danych poszczególnych radjofonij lub władz pocztowych trzeba stwierdzić, 30 procent mieszkańców Europy słucha radja. Mówimy o okresie zimowym w roku 1935/36.

Do ilości słuchaczy europejskich, a właściwie odbiorników, doliczyć należy około 2.550.000 radjopajęczarzy. W samej Hiszpanji np. liczba ich ma wynosić blisko miljon. Liczba radjoodbiorników w Europie przekracza cyfrę 27 miljonów. Jeżeli przyjmiemy, iż przeciętnie korzysta z jednego aparatu cztery osoby, to dojdziemy do wniosku, iż cyfra ludzi, słuchających radja, grubo przekracza sto miljonów słuchaczy.

Jeśli chodzi o poszczególne kraje, to np. Anglja powiększyła swój stan abonentów w roku 1935 o 9.2 proc. i posiada obecnie 9,403.190, przyczem nasycenie tego kraju pod względem radjowym wynosi blisko 16 proc. — Austrja w tym czasie uzyskała o 1.9 proc. radjosłuchaczy, nasycenie jej radjofonją wynosi 8 proc., a liczba radjoabonentów 537.490; Bułgarja 6.050.000 mieszkańców pozyskała w ciągu roku 11.1 proc. radjoabonentów, których liczy dzisiaj 10.000 w stosunku do roku 1935 — 9.000 przyczem nasycenie kraju wynosi o 0.16 proc.

Danja natomiast, która ma prawie o połowę mniej mieszkańców (3.705.500) liczy 609.226 radjoabonentów, co czyni 16.4 proc. w stosunku do ilości mieszkańców. Jest to kraj najsilniej zradjofonizowany w Europie, natomiast Francja przy swoich blisko 42.000.000 mieszkańców, jest nasycona radjem zaledwie w 6.3 proc., jednakże przyrost radjoabonentów w tym jednym roku wynosił tam imponującą cyfrę 49.5 proc., a więc prawie o połowę dotychczasowego stanu (rok 1935 — 1.755.936, rok 1936 2.625.677).

Niemcy mają dziś 7.192.952 radjosłuchaczy, co stanowi 10.8 proc. ludności. Na wysokim miejscu stoi Szwajcarja 10.1 proc. nasycenia i Szwecja 13.4 proc. nasycenia radjoabonentami w stosunku do ilości mieszkańców.

Polska w roku 1935 pozyskała o 31.5 proc. więcej radjosłuchaczy, co stanowi 491.823 radjoabonentów, czyli 1.5 proc. ogólnej liczby ludności (33.584.000). Oczywiście wszystkie te cyfry odnoszą się do dnia 1 stycznia b. r. Trzeba to nadmienić, gdyż w ciągu ubiegłego kwartału 1936 roku liczba radjosłuchaczy w Polsce wzrosła poważnie, przekraczając cyfrę pół miljona i wzrasta nadal.

Francois Mauriac 25)

CZARNE ANIOŁY

Z upoważnienia autora przełożyła Helena Hellerówna

Powieść

— Nie — odparła śmiejąc się. — Co do tego jestem spokojna.

— Moja głupota i ignorancja wprowadzają cię w błąd — mruknął ze złością. — Nigdy nie wyjeżdżałem z tej dziury i dlatego sądzisz, że nadaję się tylko do pilnowania wyrębu lasów i przeprowadzania obliczeń z dzierżawcami.... W sam raz mąż dla Katarzyny....

Matylda stanęła zdumiona.

— Nie będziesz chyba robił historji? W chwili, gdy cel jest już niemal osiągnięty...

Włożył ręce do kieszeni i wzruszając ramionami odparł:

— Nie, nie obawiaj się. Już najwyższy czas z tem skończyć.

Odetchnęła i zadowolona wzięła go pod ramię.

— Chciałabym ci coś powiedzieć, kochanie... Wiem, że ty i Katarzyna odnosicie się do siebie, jak towarzysze, ale powinieneś jednak być dla niej serdeczniejszy. Nie zajmujesz się nią wcale. Mimo wszystko jest twą narzeczoną...

— Niewiem czego ty właściwie chcesz. Dlaczego ona, czy ja mielibyśmy udawać uczucia, które są nam obce? Małżeństwo nie spowoduje żadnych zmian w naszem życiu. Załatwi się jedynie sprawy majątkowe, jak to było ułożone z wujkiem Symforjonem. To tylko formalność...

Matylda była oburzona tym cynizmem, którego dotychczas u Andrzeja nigdy nie zauważyła. Niewątpliwie był to wpływ jego ojca.

— Ależ, kochanie, trzeba jednak pomyśleć troszkę o Katarzynie — przekonywała go — Ta biedaczka też ma serce. Wyobrażałam sobie, że jako mąż będziesz dla niej uważający i czuły. Oczywiście nie idzie o jakąś namiętną miłość. Nie zapominaj jednak o tem, czego ma prawo od ciebie wymagać. Małżeństwo to sakrament...

— Daj pokój. Katarzynie idzie tylko o to, abym był dobrym rządcą. Będę wykonywał nadal mój zawód...

Matylda patrzyła na Andrzeja zmieszana.

— Nie zapomnę jednak o tem, że stary wykorzystuje mnie od lat i że pracuję ciężko za darmo, prawie zadarmo... Będę więc miał prawo jakoś to sobie powetować, prawda Tamati?

Tak. Był podobny do swego ojca. Nagle stał się taki sam jak jego ojciec. Matylda zauważyła tę minkę niewinnego dziecka, którą niegdyś Gradère maskował swe dzikie wymagania... I nagle w tym tęgim, ciemnowłosym chłopcu ujrzała jasnowłose, wątłe dziecko, małego Gradère'a, którego kochała. Nie był to już jej Andrzej...

Zdawała sobie z tego sprawę, że nie rzuca on słów nieopatrznie, że ułożył to wszystko wspólnie z Gradère'em, który wyuczył go jak ma postępować.

— Wszystko będzie załatwione rozumiesz więc, że nie będę musiał zawsze tu ślęczeć, aby mieć się na baczności i pilnować starego. Postanowiłem wyjeżdżać od czasu do czasu do ojca, do Paryża. Jest taki osamotniony. Wykorzystują go. Obowiązkiem moim jest nad nim czuwać...

— Ależ, Andrzeju, wujaszek Symforjon nie może się obejść bez córki... Katarzyna jest mu potrzebna...

— Nie myślę mu jej odbierać — odparł śmiejąc się Andrzej.

— Chyba nie zamierzasz, kochanie, wyjeżdżać do Paryża na dłuższy czas? Wszak nienawidzisz Paryża i czujesz się jedynie dobrze w Liogeats.

— To ty tak orzekłaś. Zawsze decydowałaś o wszystkich moich upodobaniach. Nie opuszczę zresztą Liogeats. Będę mieszkał raz tu, a raz tam. Będzie to zależało.... od

— Od czego? Od kogo?

Nie odpowiedział. Odsłonił w uśmiechu zdrowe, lecz niełądne zęby, takie same, jak miała Adila. Matylda dostrzegła na tej tak ukochanej od dzieciństwa twarzy, coś w rodzaju zwycięskiej żądzy.

— A ja, Andrzeju? — zapytała cicho — Co będzie ze mną?

— Uważam, że miałaś się już czas mną nacieszyć — rzekł kpiąco — A pozatem postaram ci się wnet o wnuka, może nawet o dwóch... I możesz być pewna, że ich także nie będę ci odbierał. Wreszcie — dodał złośliwie — będziesz miała swą córkę...

Te słowa musiał mu również podszepnąć Gradère, ktory przemawiał przez te niewinne usta.

(D. c. n.)

To i owo

NA POLACH BITEW

6.000 b. kombatantów kanadyjskich przybyć ma w lipcu do Francji na 5 specjalnych parowcach, na uroczystość odsłonięcia pomnika ku czci poległych kanadyjczyków na wzgórzu Vimy w dep. Pas de Calais. Odsłonięcia pomnika dokonać ma premjer kanadyjski Mackenzie King.

BERLIN — ANGLJA

Znany lotnik sportowy lord Sempill odbył w ciągu 9 godzin lot powrotny z Berlina do Anglji, bijąc temsamem swój poprzedni rekord, wynoszący 11 godzin.

BEZROBOCIE W CZECHACH

Liczba bezrobotnych w Czechosłowacji wynosiła z końcem marca r. b. 795.550 osób, tj. o 64.689 mniej, niż w lutym r. b. W marcu ub. r. liczba bezrobotnych wynosiła 804.794 osoby.

KONINA MA AMATORÓW

W Pradze otwarto restaurację, gdzie sprzedawano tylko potrawy z końskiego mięsa. Restauracja została po 5 dniach zamknięta z polecenia władz, skutkiem nacisku rzeźników i restauratorów. Restauracja cieszyła się wielkiem powodzeniem, wskutek bardzo niskich cen. Przeciętnie uczeszczało do restauracji po 3 tys. ludzi dziennie, obsługa liczyła 60 osób i konsumowano dziennie mięso z 5 koni.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 666-68 (redaktor naczelny), 666-68 (sekretarjat), 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony: Zarząd 691-64, Prenumerata 691-66, Księgowość i Kasa 220-30. Dział Ogłoszeń Zgoda 1, tel. 691-56, Kantor — Zgoda 1, tel. 230-00. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa, Konto P.K.O. Nr. 15-798.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Piotrkow Trybunalski, Słowackiego 8, tel. 59, Włocławek, Cyganki 24, tel. 136.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnoszeniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie—1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie — 80 gr. Nekrologja po 3 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych" liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Redaktor odpowiedzialny: Józef Matuszczyk. Druk. Literacka, S. z o. o. w Warszawa Nowy Świat 22, tel. 666-64 Wydawca: SPÓŁKA WYDAWNICZA „ZGODA"